

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 29 (1328) 1975 LIEPA-JULY 17

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. 275-4672

Apvogtas ansamblis

Lietuvoje ir užsienyje garsėja dainų bei šokių ansamblis "Lietuva". Jam tenka gana dažnai koncertuoti ne tik savame krašte, bet ir svetur. Š.m. gegužės mėnesį jis koncertavo Airijoje. Per 12 dienų jis ten pasirodė 17 kartų. Tuo, rodos, tektų visiems džiaugtis. Deja, tai tik viena medalio pusė: "Lietuvos" ansamblis visur buvo skelbiamas kaip rusų meno vienetas. Si aplinkybė ir nuneša visą lietuvių džiaugsmą bei pasididžiavimą. Ansamblis, kuris turėtų būti Lietuvos ir lietuvių ambasadoriumi, liko pajungtas imperialistinei rusų politikai. Kitaip tariant, jis buvo apvogtas — pats ansamblis ir jo skleidžiami kultūriniai lietuvių lobiai buvo pasisavinti rusų. Tai pastebėjo akylesni airiai ir pareiškė savo pasipiktinimą "The Irish Times" dienraštyje. Pora raudonųjų šoko ginti rusų pozicijos, tačiau negalėjo atsispirti prieš faktus. Be to, prisidėjo ir VLIKo vicepirmininko J. Audėno išsamus laiškas apie Lietuvos okupaciją. Tuo būdu Maskvos užmojis panaudoti "Lietuvos" ansamblį savajai politikai šiuo atveju nevisai pavyko. Sprendžiant iš turimų informacijų, maskvinė vagystė netikėtai iškilo aikštėn. Vietinių komunistų bandymas įrodyti "nacionalinių kultūrų suklestėjimą" Sov. Sąjungoje nuskambėjo neįtikinamai, nes visi matė, kad tos "nacionalinės kultūros" užsienyje virsta rusiškomis...

Minėtasis Lietuvos ir lietuvių apiplessimas iš rusų pusės nėra pirmas atvejis. Tai vienas iš daugelio. Jau trys dešimtmečiai stebime įvairius Lietuvos lietuvių meno vienetų pasirodymus užsienyje. Visą laiką kartojasi ta pati istorija — Maskva siunčia lietuvių vienetus savajai politikai vykdyti. Tai matyti ir iš Petro Braženo straipsnio "Lietuva" užkariauja Airiją", išspausdinto laikraštyje "Literatūra ir Menas" š.m. 23 nr. Jame sakoma, kad ansamblis "ši vakarą ne tik šoks, gros ir dainuos, bet ir bus savotiško politinio akto dalyvė." Šią mintį paryškino ir Airijos kompartijos gen. sekretorius M. O'Riordan, sakydamas savo pareiškime, jog "Lietuva" atlieka "didelį politinį, propagandinį tautų draugystės stiprinimo darbą." Aiškiau nebegali ir būti. Airijos atvejis atskleidė ilg šiol maskuojamą Maskvos politiką, kuri, oficialiai žiūrint, remia "nacionalinių kultūrų klestėjimą", o neoficialiai panaudoja kitas tautas savajam imperializmui stiprinti ir skleisti. Jeigu Maskvai rūpėtų tautinių kultūrų klestėjimas, ji negrobtų Baltijos kraštų, jų nekolonizuotų, netremtų jų žmonių Sibiran, nesteigtų pavergtuose kraštuose rusiškų mokyklų, nerusintų. Pagaliau jei rusams rūpėtų ne šavasis imperializmas, o Baltijos tautų gerovė, pasitrauktų iš tų kraštų ir duotų jiems visišką laisvę bei nepriklausomybę. Tada visi kalbėtų ne apie rusų imperializmą, totalizmą, o apie jų riteriškumą...

Tokios būklės akivaizdoje iškyla užsienio lietuvių ir aplamai visų pavergtųjų vaidmuo, būtent, visur atskleisti rusų vagystes. Tai rusus nepaprastai kompromituoja. Kai jų propaganda ima trimtuoti apie savo laimėjimus, pasiektus kitų tautų sąskaiton, susidaro labai gera proga atskleisti faktus ir parodyti laisvajam pasauliui politines vagystes. To negali atlikti nei užsienyje koncertuojantys meno ansambliai, nei jų vadovai, nes visus lydi maskviniai sargai. Jie visi privalo groti pagal Maskvos taktą. Negali jie nė atsisakyti išvykti į užsienį. Viena, tai ne jų galioje, antra, kiekvienas meno vienetas ar paskiras asmuo nori pamatyti užsienį, išeiti iš tvankios sovietų uždurumos, pasitobulinti. Turėjimas gerų meno sambūrių, pajėgų sporto vienetų bei paskirų sportininkų yra tautos stiprybė. Kad to siekia pavergtieji, yra džiugus dalykas. Toje srityje jie verti pagarbos bei paramos. Bet kai jie savo talentus, kultūrinius laimėjimus, pasiektus per didžiausias kliūtis, verčiami atiduoti rusams laisvojo pasaulio akivaizdoje, išeivija turi protestuoti. Taip, sovietai beveik visose valstybėse turi savo atstovybes, bet ir išeivija, kad ir lietuvių, yra pasklidusi daugelyje kraštų. Jos atstovybės, t.y. didesni ar mažesni būriai, gyvena beveik visuose didesniuose pasaulio miestuose. I rusų kėslus jie lengvai gali reaguoti visomis komunikacijos priemonėmis. Kai rusai skleidžia savo meną, jų dalykas, bet kai tai daro lietuviai — visų lietuvių reikalas.

KANADOS ĮVYKIAI

Politiniai vingiai

Federacinė NDP socialistų partija Winnipege įvykusiame suvažiavime nauju vardu išsirinko buvusį visuomeninių mokslų prof. E. Broadbentą, federaciniame parlamente jau pakeitusį 1974 m. rinkimus pralaimėjusį vadą D. Lewis. Pastarasis, pasitraukęs iš politinės arenos, profesoriauja Otavoje. E. Broadbent pradžioje buvo atsisakęs kandidatuoti į vadus, bet vėliau pakeitė savo nuomonę. Pagrindine jo varžovo buvo iš Jamalikos kilusi negrė R. Brown, NDP partijos atstovė Britų Kolumbijos parlamente. Ją jis įveikė tik ketvirtame balsavime 948:658 balsų santykiu. R. Brown daugiausia paramos susilaukė iš kairiojo partijos sparno ir moterų aktyvisčių. Pastarųjų dėka NDP socialistų pirmininke buvo išrinkta Joyce Nash, pirmoji moteris Kanados federacinių partijų istorijoje. Naujasis vadas E. Broadbent planuoja didesni posūki į kairę ir tikisi 1978 m. turėti 60 atstovų federaciniame parlamente. Suvažiavime buvo paliesta visa eilė Kanados vidaus problemų, bet neįšryškinta liko NDP užsienio politika. Socialistai Kanadoje laimi provincinius rinkimus, tačiau jie nedaro beveik jokios

pažangos federaciniuose rinkimuose kaip tik dėl užsienio politikos, kuri dažniais atvejais yra perdaug artima Maskvai. Bent jau toks įspūdis susidaro iš socialistų atstovų laikysenos, kai parlamente iškyla su sovietiniu komunizmu susijusios tarptautinės problemos. Tai turbūt ir yra didžiausias akmuo socialistų kelyje į federacinę vyriausybę. Šią klaidą jau daug metų kartojo ir kartoja visi NDP socialistų vadai.

Naujo vado susilauks ir federacinė progresyvių konservatorių partija visus rinkimus pralaimėjusiam R. Stanfieldui pakeisti. Pasitraukimą pažadėjęs po pernelygščių rinkimų pralaimėjimo, R. Stanfieldas paprašė partijos vykdomąjį komitetą atstovų suvažiavimą sušaukti 1976 m. vasario mėnesį. Jis įvyks Winnipege arba Otavoje. Oficialūs kandidatai į vadus tebėra nepasiskelbę, tačiau jau minimi du konservatorių atstovai iš Kvebeko — Claude Wagner, Heward Graffey ir Ontario Kingstonui atstovaujanti Flora MacDonald.

Ontario biudžeto papildą paskelbė finansų ministras D. (Nukelta į 6-tą psl.)

Kanados sostinėje Otavoje buvo surengta montrealiečių "Vaivorykštės" projekto tautodailės paroda. Ją atidarė senatorius C. W. Carter. Aprašymą žiūr. 5 puslapyje

Kanados lietuvių dainų šventė

Pašnekesys su dainų šventės vadovu muziku V. Verikačiu

Besiartinant Kanados lietuvių dainų ir tautinių šokių šventei ir pradedant visiems daugiau ja domėtis, nutariau kreiptis į dainų šventės muzikinės dalies vadovą muz. V. Verikačį su keliais man rūpimais ir lietuviškąją visuomenę dominančiais klausimais.

— Kodėl tik dabar tokia šventė, ar nebuvo galima jau anksčiau tokios šventės rengti?

— Kaip žinote, Hamiltono lietuvių kolonija šiais metais mini 25 metų įsikūrimo sukaktį. Taip pat šiemet Hamiltone rengiama ir tradicinė Kanados Lietuvių Diena. Pastarosios komitetui kilo mintis tokia proga duoti ką nors didingo ir neeilinio. Tokiems gražiems užsimojimams niekad nebus pavėluota, ypač jeigu yra pasiryžęli tiems planams įvykdyti. O jų Hamiltono netrūksta.

— Kodėl ir tautiniai šokiai? Ar vienos dainų šventės rengimas būtų per mažas įvykis?

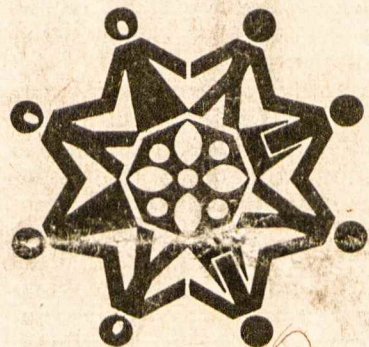
— Dainų švenčių tradicija Amerikoje yra gana sena. Kompozitoriai, kaip St. Simkus ir J. Zilevičius, jas rengdavo didesnėse kolonijose. Nepriklausomaj Lietuvoj dainų šventės buvo labai didelės. Tremtyje dainų švenčių tradiciją atgaivino Čikaga, kur suvažiudavo Amerikos ir Kanados lietuvių chorai. Vienoje jų yra tekę diriguoti ir man. Dabartiniu laiku, atrod, Čikaga pavargo berengdama dainų šventes ir daugiau susidomėjo tautinių šokių švenčių rengimu. Čia du dalykai paskatino rengti dainų ir tautinių šokių šventę kartu. Pirmą — chorams paruošti pilną dainų šventės repertuarą buvo permažai laiko. Projektas iškilo tik pernai. Antra — mes Kanadoje turime labai gerų lietuvių tautinių šokių grupių, kurių neįjungimas į šią didelę šventę būtų negeras dalykas. Manau, kad šventės rengėjų komitetas gerai padarė sujungdamas dainų šventę su tautiniais šokiais.

— Pradžioje vis buvo kalbama apie kvietimą talkos iš Amerikos. Ypač to norėjo tautinių šokių vadovai. Kaip tas reikalas išsprendė?

— Čikagoje rengiamose dainų ir tautinių šokių šventėse dalyvauja ir Kanada. Norėta ir čia programos atlikėjų skaičių padidinti amerikiečių talka. Komitetas priėjo išvadą, kad mes pakankamai turime savo jėgų ir tą šventę galime padaryti originalia Kanados lietuvių dainų ir tautinių šokių švente.

— Kiek iš viso turėsime chorų ir kiek dainininkų?

— Chorų yra užsiregistravusių 8 su 340 dainininkų. Jų yra du iš Montrealio — Aušros Var-

ty ir Sv. Kazimiero parapijų, trys Toronto — "Varpo", Priskėlimo, Lietuvos Kankinių parapijų, du Hamiltono — "Aidas" ir AV parapijos ir Londono "Baltija". Jų gali nubyrėti ar padaugėti. Pamatysime rudeni.

— Kokiais pagrindais ar motyvais sudarytas dainų šventės repertuaras?

— Pagrindinis principas, parenkant dainų šventės repertuarą, buvo jo lietuviškumas. Į jį įtraukta 7 liaudies dainos, harmonizuotos iškilųjų kompozitorių: "Atsikėlus ankštų ryteli" — K. V. Banaičio, "Kurteliai suljo" — Br. Jonušo, "Mergužėlė, lelįjelė" — J. Bendoriaus, "Per girią giružėlė" — A. Račiūno, "Išėik, tėveli, žalian sodelin" — A. Budriūno, J. Svedo "Subatėlė". Repertuare turime ir originalių lietuvių kompozicijų: J. Naujalio "Malda už tėvynę", St. Sodeikos "Šiaurės pašvaistė", St. Gailevičiaus "Oi toli, toli", "Jaunystė", "Risčiau akmenė-

lį", J. Gudavičiaus "Kur giria žaliuoja", J. Zilevičiaus "Laisvės daina" ir J. Stankūno "Humoreska". Tris dainas atlieka moterų choras. Kaip matome, repertuaras yra įdomus ir priimančiam visiems. Nebuvo laiko paruošti sudėtingesnių kūrinių. Daugumą tų dainų mūsų chorai jau moka.

— Kokį vaidmenį turės dainų šventėje iškiliasias Kanados lietuvių muzikas kompoz. St. Gailevičius?

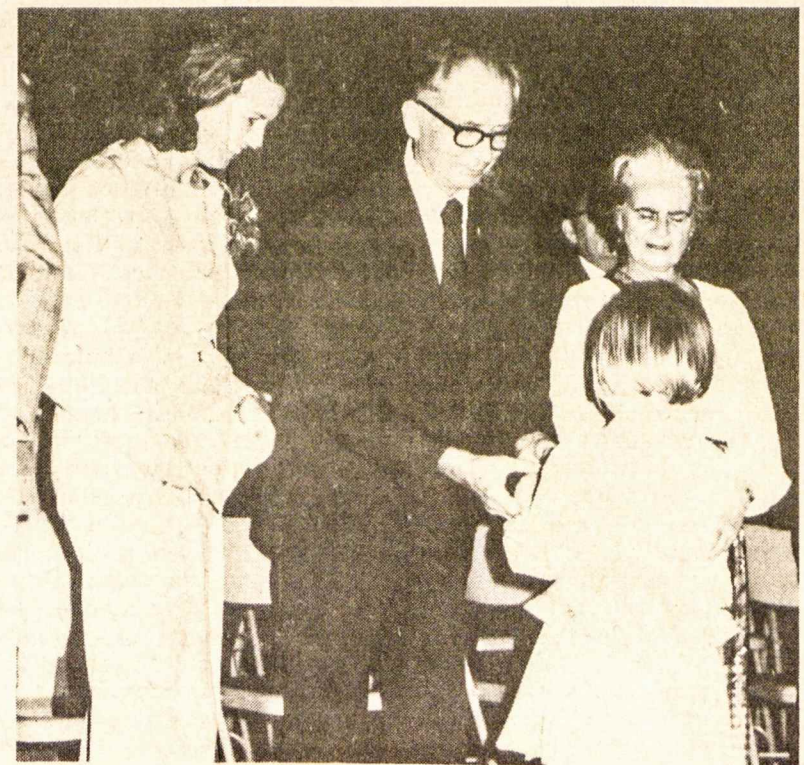
— Kompoz. St. Gailevičius yra pakviestas būti garbės dirigentu. Jis diriguos savo sukurtus kūrinius. Jo kompozicijų repertuare yra daugiau kaip kitų.

— Kaip buvo parinktos dirigentams dainos?

— Čia buvo pasielgta diktatūriškai, nes kitos išeities nebuvo. Malonu, kad mūsų chorų dirigentai tai suprato, priėmė ir aš jokių priekaištų ligi šiol dar neirdėjau. Nebuvo įmanoma duoti rinktins dirigentams sau norimas diriguoti dainas. Pasitarę su valdyba ir atskliausę vietinių muzikų, programą čia sudarėm ir išsiuntinėjom visiem choram.

— Ar Hamiltono miesto forumas yra gera patalpa dainų šventei? Kaip ji vertinama akustiniu atžvilgiu?

— Chorams šis forumas yra blogas. Jei ne tautiniai šokiai, dainų šventei būtume turėję naująją Hamiltono muzikos auditoriją "Hamilton Place", kuri (Nukelta į 7-tą psl.)

Klevelande š.m. birželio 14 d. buvo surengtas supažindinimas su nauja knyga "Lietuviai savo tautoje, valstybėje, bendruomenėje", kurios autorius yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės garbės pirm. Stasys Barzdukas. Jauniausia lietuvių atstovė Jūlytė Gelažytė įteikia autoriui simbolinę dovaną — dėžutę su žeme iš Lietuvos

Nuotr. E. Blumentalio

Pasaulio įvykiai

POLITINĖ KRIZĖ ARGENTINOJE SUKĖLĖ PREZ. I. PERONIESES paskelbtą kovą infliacijai, kuri jau siekia 110% ir iki 1975 m. pabaigos gali pakilti iki 150%. Susikirtimą su peronistine Darbo Federacija, turinčia 3,5 milijono narių, iššaukė ekonomijos ministerio C. Rodrigo paskelbtas pezo nuvertinimas 50%, atnešęs staigų gaminių pabrangimą. Birželio 28 d. prez. I. Peronienė įvedė griežtą 50% ribą atlyginimų didinimui, nors daugelis unių jau buvo išsikovojusios naujas sutartis, kurios atlyginimus padidino net 130%. Peronistų kontroliuojama Darbo Federacija tada paskelbė visuotinį 48 valandų streiką, visiškai paralyžavusį Argentiną. Prez. I. Peronienė buvo priversta atšaukti atlyginimų didinimo suvaržymus ir pertvarkyti savo ministerių kabinetą. Iš socialinių reikalų ministerio ir prezidentūros sekretoriaus pareigų ji atleido L. Regą, stipriausią savo rėmėją, kuris taip pat yra ir jos asmeninis sekretorius bei kietų reformų šalininkas. Argentiniečiai jį laiko tikruoju krašto valdytoju ir vadina Rasputinu. Atrod, jis toliau paliekamas prezidentienės asmeniniu sekretoriumi, o pagrindines ministerijas I. Peronienė atidavė jo šalininkams. J. Perono pagrindinė politinė atrama buvo Darbo Federacija, kuri dabar atsuko prieš prez. I. Peronienę. Argentinos senatas prez. I. Peronienės įpėdiniu patvirtino senatorių I. Luderį, pašalindamas iš šių pareigų jos pasirinktą žemųjų rūmų pirm. R. Lastirį, kuris yra L. Regos žentas. Šis žingsnis liudija, kad prez. I. Peronienė jau yra praradusi ir kongreso kontrolę. Kordobos mieste vykusiose demonstracijose buvo atvirai reikalaujama ne tik buvusio socialinių reikalų ministerio L. Regos, bet ir pačios prez. I. Peronienės pasitraukimo. Čia savo akciją vėl suaktyvino montoneros, kairiojo sparno teroristai, puldami policijos nuovadas, panaudodami bombas prieš "La Prensa" dienraštį ir oficialią žinių agentūrą "Telam". Problemų Argentinai sudaro ir užsienio kapitalo investicijų sumažėjimas.

BRITŲ "BALTOJI KNYGA"
Premjero H. Wilsono darbėčių vyriausybė, spaudžiama 25% metinės infliacijos, paskelbė "Baltąją knygą", kuri nuo š.m. rugpjūčio 1 d. griežtai apriboja atlyginimų didinimą serkančių metų laikotarpyje. Pirmiausia užšaldomi dabartiniai atlyginimai tiems asmenims, kurie per metus uždirba daugiau kaip 8.500 svarų (\$19.000). Visiems kitiems maksimali savaitinio atlyginimo didinimo riba yra 6 svarai (\$13.50). Tačiau ir šiuo atveju pabrėžiama, kad darboviets nebūtina turi duoti maksimalų atlyginimo padidinimą. Toms, kurios peržengs nustatytą ribą, nebus leidžiama pakelti savo gaminių kainos. Padidėjusias išlaidas jos turės padengti pelno sumažinimu. Suvalstybintos įmonės taip pat negaus papildomų sumų iš valstybės izdo, jeigu jos pasirašys ribą prašokančias sutartis. Premjeras H. Wilsonas tiki, kad šiuos suvaržymus pavyks įgyvendinti savanorišku principu. Infliacija Britanijoje dabar yra dukart didesnė, negu pas pagrindinius jos varžovus pasaulinėje rinkoje. Peraushtos britiškų gaminių kainos atneštų masinį nedarbą. Nustatyta atlyginimų didinimo riba ir algų užšaldymu premjeras H. Wilsonas per 12 mėnesių infliaciją nori sumažinti iki 10%.

ITAMPA PORTUGALIJOJE
M. Soareso vadovaujama socialistų partija pasitraukė iš provizorinės vyriausybės, kurią kontroliuoja revoliucinė karinė taryba. Pastaroji paskelbė ir komunistų vedantį liaudies komitetų sudarymą politinių partijų užnugarį. Šiam karininkų planui pritaria tik komunistai, rinkimuose laimėję trečią vietą, bet jau kontroliuojantys visą spaudą ir darbo unijas. Jie, matyt, tikisi ir tuos liaudies komitetus perimti savo kontrolėn. Antrąją socialistų pasitraukimo priežastimi buvo jų laikraščio

"Republica" atidavimas komunistams per jo patalpas užėmusius spaustuvės darbininkus, kurie priklauso komunistų unijai. M. Soares socialistai dabar skleidžia atsisaukimus, ragindami ginti demokratiją, kad ir Portugalija netaptų komunizmo auka kaip R. Europos valstybės. Revoliucinė karinė taryba socialistų pasitraukimą sutiko aliarmpaskelbimu kariuomenės daliniams. M. Soares apkaltino karininkus pažadų sulaužymu ir pareiškė, kad socialistai, kaip stipriausia partija, negali nusilenkti neteisėtiems karinės revoliucijos veiksams.

SALTASIS KARAS
AFL-CIO unių centro Niu-jorke surengtuose pietuose aštrios kritikos JAV vyriausybei nepasiekėjęs A. Solženicinas. Pasak jo, JAV niekada neturėjo siekti draugystės su Sovietų Sąjunga, net ir II D. karo metais. Sovietai tęsia šaltąjį karą, pasirašydami sutartis su amerikiečiais. Pasikeitė tik metodai. N. Chruščiovas žadėjo amerikiečius gyvus palaidoti, dabartiniai Kremliu vadai kalba tik apie taikų sambūvį. A. Solženicino nuomone, JAV pagrindinį dėmesį turėtų skirti ne tam sambūviui, o prispaustoms gyventojų masėms Sovietų Sąjungoje — neduoti amerikietišku kastuvų, kuriais gyventojai gyvi užkasami žemėje. Jeigu Vakarų pasaulis nutrauktų paramą Sovietų Sąjungai, ji būtų priversta mažinti karinę jėgą ir rūpintis savo gyventojų išmaitinimu. Komunistinė vergų sistemai reikia sudaryti sąlygas, kad ji praktiškai galėtų pademonstruoti savo tariamąjį pranašumą.

PASKELBĖ KANDIDATŪRĄ
Prez. G. Fordas paskelbė savo kandidatūrą 1976 m. rinkimuose į prezidentus. Jis yra pirmasis JAV prezidentas, valdžion atėjęs be rinkimų — neišrinktas net viceprezidentu, o tik pasirinktas buvusio prez. R. Niksono atstiatydinusiam viceprezidentui S. Agnew pakeisti. Savo rinkiminio vajuos vedėju prez. G. Fordas pasirinko H. Callaway, lėšų telkėju — R. Moot, buvusį krašto apsaugos sekretoriaus pavaduotoją. Kandidatūros paskelbime buvo nutilėtas viceprez. N. Rockefelleris. Spėjama, kad jis gali būti pakeistas kitu kandidatu buvusio Kalifornijos gubernatoriaus R. Reagano šalininkams laimėti. Pastarieji jį vis dar mini kaip galimą respublikininkų kandidatą į prezidentus. Šias varžbas respublikininkų eilėse galėtų sustabdyti prez. G. Fordo politinis manevras — R. Reagano pasirinkimas kandidatu į viceprezidentus.

SUEME SNIPUS
R. Vokietijos šnipų sąrašą V. Vokietijoje papildė trys moterys ir vienas vyras: Helmut Ernst, Helma Wader, Charlotte Mosler ir Alberta Stein von Hamm. Dvi pastarosios dirbo sekretorėmis kariuomenės centrebokcbe. Visi suimtieji yra kaltinami karinių žinių perdavimu R. Vokietijai jau nuo 1960 m. pradžios. Suimtos moterys yra išleistos iš kalėjimo už užstatą iki bylos pradžios.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$10.00, pusmetinė—\$6.00. Rėmėjo prenumerata \$15.
Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$10.00 per year, \$6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Maldininkų dienos Romoje

Italijos policija sulaukė Britanijos lietuvių aerodrome ir grąžino atgal

Birželio 27 — liepos 4 d.d. iš S. Amerikos ir Europos Romon buvo suvažiuavę apie 500 lietuvių. Iš Niujorko atskrido specialus lėktuvas su 180 keleiviu, kurių tarpe buvo ir vysk. V. Brizgys. Romos aerodrome buvo sulaukyti lietuviai, atskirė iš Britanijos. Jie italų policijos buvo įsodinti į tą patį lėktuvą ir sugrąžinti atgal. Mat, jie turėjo tik svetimšalis kelionės dokumentus. Policija tomis dienomis buvo ypatingai budri, nes Romoje lankėsi Sov. Sąjungos užsienio reikalų min. A. Gromyka. Iš lietuvių pusės buvo pareiškėtas protestas Italijos vidaus reikalų ministeriui.

Birželio 28 d. buvo skirta turistiniams tikslams ir pamaldoms. Birželio 29, sekmadienį, kardinolas A. Samore kartu su lietuviais vyskupais ir būriu kunigų koncelebravo Mišias ir pasakė pamokslą Sv. Dorotėjos instituto koplyčioje. Po Mišių iki pietų vyko atvykusių iš įvairių kraštų lietuvių kunigų pasitarimas. Pavakary maldininkai nuvyko į Sv. Petro aikštę, kur Sv. Tėvas ir keli kardinolai koncelebravo Mišias ir įšventino naujus iš įvairių Romos kolegijų 359 kunigus. Jų tarpe buvo ir lietuvių kun. Petrauskas. Turėjo būti 360, bet vienas iš dijakonų išskrido į Ameriką į savo tėvų laidotuves, kurie žuvo netoli Niujorko lėktuvo nelaimėje pakeliui į Romą į savo sūnaus šventimus.

Birželio 30 d. Sv. Jono Laterano bazilikoje kartu su kitais lietuviais vyskupais ir kunigais Mišias koncelebravo ir pamokslą sakė vysk. P. Marcinus. Po pamaldų pasauliečiai turėjo savo programą, o kunigai tęsė savo pasitarimus. Paskaitas skaitė prel. L. Tulaba ir kun. dr. J. Vaišnora, MIC. Iš kunigų pasitarimų gal svarbiausias nutarimas buvo kreiptis į visame pasaulyje esančius lietuvių kunigus susijungti vienoje lietuvių kunigų sąjungoje.

Liepos 1 d. didžiojoje Marijos bazilikoje Mišias koncelebravo vysk. V. Brizgys, vysk. A. Deksnys ir būrys kunigų, pamokslą sakė vysk. V. Brizgys. Po pamaldų ir pusryčių visa diena buvo skirta Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos sesijai, kurioje dalyvavo ir neatstovai.

Liepos 2 d. dauguma mūsų maldininkų vyko į Sv. Petro baziliką, kur lietuvių koplyčioje kun. Petrauskas laikė savo primicijas. Po Mišių buvo lankoma bazilika ir Vatikano muzėjai. Pavakare vėl visi išvyko į Sv. Petro aikštę dalyvauti Sv. Tėvo audiencijoje. Dėl maldininkų daugybės jau kelintą kartą ji vyko ne naujojoje auditorijoje ar Sv. Petro bazilikoje, o aikštėje. Dalyvių buvo gal apie 100.000, du kardinolai, 42 vyskupai. Maldininkų sekcijos pirmoje eilėje sėdėjo keli Rusijos ortodoksų vyskupai, kurie tomis dienomis Italijoje dalyvavo ekumeniniame pasitarime. Sv. Tėvas, minėdamas audiencijoje dalyvaujančias grupes, ilgiau sustojo prie lietuvių grupės. Jis kalbėjo ne

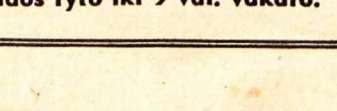
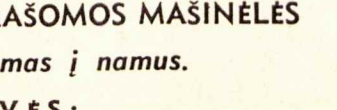
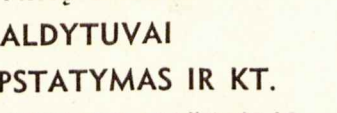
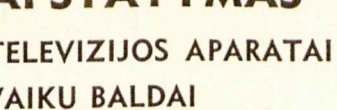
tiek apie ten dalyvaujančius, kiek apie katalikus Lietuvoje, kurių čia, deja, nebuvo nė vieno. Jis pareiškė, kad anie Lietuvoje jam labai rūpi, kad už juos meldžiasi ir daro ką gali jiems padėti. Po viešos audiencijos vysk. V. Brizgys turėjo progą susitikti su Sv. Tėvu ir trumpai pasikalbėti. Sv. Tėvas jam pavedė perduoti visiems lietuviams jo palaiminimą ir geriausius linkėjimus.

Liepos 3 d. priešpiečių buvo palikta laisva. Kardinolo A. Samorės pakviestų lietuvių būrelio aplankė jo vadovaujamą Sv. Metu dokumentų parodą. Joje yra dokumentas, kuriuo Didysis Lietuvos kunigaikštis Vytautas ir Lenkijos karalius Jogaila prarado Sv. Tėvą, kad jiems būtų suteikta malonė gauti jubilėjinus atlydus, neatšaukiamus Romoje. Mat, tada dar nebuvo minimi jubilėjiniai metai už Romos. Sv. Tėvas jų prašymą patenkino, suteikdamas privilegiją Vytautui Didžiajam bei 15 jo dvariškių ir karaliui Jogailai bei 25 jo dvariškiams gauti jubilėjinus atlydus, nekeliaujančius į Romą.

Po šio atšaukimo Vatikane vysk. V. Brizgys ir keli kiti asmenys lankėsi pas Lietuvos Diplomatinčių šefą min. S. Lozoraitį. Popietiniu metu Sv. Dorotėjos instituto auditorijoje buvo atlikta lietuviškų šokių ir dainų programa iš Šveicarijos atvykusios jaunųjų grupės, vadovaujamos Juozas Stasiulienės. Nors toje grupėje nebuvo nė vieno lietuvių, bet jų pačių komentatoriai parodė, kad jie puikiai supranta ir šokių, ir dainų turinį.

Liepos 4 d. vidurdienį lietuviai gausiai susirinko į šalia mūsų kolegijos esančią Sv. Antano šventovę, nes kolegijos koplyčia negalėjo mūsų sutalpinti. Vysk. V. Brizgys ir būrys kunigų koncelebravo Mišias, primindami, kad šiandien yra pirmasis mėnesio penktadienis ir Liepos 4 — Amerikos nepriklausomybės šventė. Susirinkusieji gražiai pagiedojo. Dauguma priėmė Komuniją. Po šių Mišių S. Amerikos grupė sėdė į laukiančius autobusus ir išvyko į aerodromą kelionei į Niujorką. V. B.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Išėivijos vilniečių sąskrydis**STEPAS VARANKA**

Paris — tai nedidelis, švarus miestelis Ontario provincijoje, 67 mylios nuo Toronto. Gyventojų skaičius siekia 6.600. Jų tarpe yra 6-8 lietuvių šeimos ir vienas vieungonis. Per miestelį teka Grand upė.

Vilniaus krašto lietuviai išėivai, kaip sako jų įstatų pirmasis paragrafo straipsnis, buriasi į VKLS, kad organizuotai dalyvautų viso pasaulio lietuvių pastangose išlaisvinti pavergtą tėvynę ir atkurti Lietuvos valstybę su sostine Vilniumi.

Jau treči metai Kanados vilniečiai rengia tame miestelyje savo sąskrydžius. Šiais metais St. Catharines skyrius, einas rotaciniu būdu Kanados krašto valdybos pareigas, buvo numatęs susaukti platesnio masto suvažiavimą, įskaitant Bendruomenės ir kitų organizacijų atstovus kaip svečius. Įvyko kitaip.

VKL.S-gos centro valdyba, turėdama daug einamų reikalų, norėjo šį sąskrydį sujungti su JAV vilniečiais ir jame bendrai spręsti atsiradusias problemas. Kanados krašto valdyba su tuo sutiko ir apsiėmė atlikti techninį paruošimo darbą. Kanados krašto valdybos pirm. J. Dilys daliai išlaidų padengti pakauko \$200.

Sąskrydis įvyko š.m. birželio 28 d., Petrinų išvakarėse, svetingo vilniečio šeimininko Petro Česnulio ir jo žmonos Angelės erdvoje sodyboje. Pagerdami šeimininką Petrą ir jo žmoną Angelę, vilniečiai ir svečiai įteikė Česnuliams dail. Dagio medžio skulptūrą "Žvaigždė nusileido", vaizduojančią susimąsiusio žmogaus galvą. Detroitiečiai įteikė šeimininkams reljefinį raizinį. Ta pačia proga buvo pasveikinti ir visi kiti Petrai ir Povilai. Registracijos lape pasirašė 38 dalyviai. Prieš prasidedant oficialiai daliai, šeimininkė paprašė visus susirinkusius prie paruoštų stalų pasistiprinti užkandžiais. Atvykusių buvo iš Čikagos, Detroito, Sudburio, Londono, St. Catharines, Strathroy ir Toronto.

Oficiali sąskrydžio darbotvarkė prasidėjo 1.15 v.p.p. ir truko iki 6.30 v.v. Sąskrydį pradėjo Kanados krašto valdybos pirm. J. Dilys, pakviesdamas susirinkimui pirmininkauti žinomą veikėją iš Čikagos — "Laisvosios Lietuvos" leidėją ir redaktorių, buvusį politinį kalinį Valerijų Šimkų, o sekretoriauti — Ig-

na Sąjauką iš St. Catharines ir Bronių Saplį iš Toronto. Į rezoliucijų komisiją buvo pakviesti Paulė Ancevičienė iš Otavos, buvusi mokytoja, Br. Saplys ir Vaclovas Skrebutėnas iš Toronto. Prezidiumo pirmininkas paprašė visus susirinkusius atsistoti ir minutės tyla pagerbti visus mirusius, žuvusius ir kenčiančius vilniečius. Po to buvo perskaityti gauti raštu sveikinimai. Vienas jų buvo iš žurnalisto Al. Gimanto, raginantis visus vilniečius ir toliau nenuilstamai tęsti kovą už Lietuvos nepriklausomybės atgavimą su sostine Vilniumi. Antras sveikinimas buvo gautas iš K. Barono, kuris tada buvo išvykęs į Austriją. Žodžių sveikino S. Jakubickas. V. Simkus pasveikino "Laisvosios Lietuvos" vardą.

Iš svarbesnių darbotvarkės klausimų buvo Lietuvos etnografinio žemėlapių ir Lietuvos etnografinių sienų studijos paruošimas bei išleidimas. Toji problema yra nagrinėjama keletą metų iš eilės. Iš centro valdybos sekr. V. Misiūno pranešimo paaiškėjo, kad yra gautas VLIKo raštiškas sutikimas tokią studiją išleisti, jeigu ją vilniečiai paruoš. Centro valdyba tuo reikalu kreipėsi į dr. A. Budreckį, dr. K. Jurgelį ir Lazdinį. Jie statė įvairias sąlygas ir abejojo tokios studijos reikalingumu. Šis klausimas galutinai nebuvo išspręstas. Susirinkusiųjų tarpe buvo dvi pagrindinės nuomonės dėl pavadinimo. Vieni gynė pavadinimą: "Lietuvos etnografinės sienos", kiti, kad nebūtų užgauti mūsų kaimynai, siūlė — "Lietuvių gyvenamieji istoriniai plotai". Nubalsuota, leidžiant žemėlapi ir studiją, pavadinti: "Etnografinės Lietuvos sienos". V. Skrebutėnas pareiškė: reikalaujame savo, neužgauti kito; užgautume, jeigu reikalaujame, kas mums nepriklauto. Nutarta įieškoti tos srities mokslininko, kuris tokią studiją apsiimtų paruošti.

Antras svarbesnis klausimas buvo centro valdybos pirm. Kazio Veikučio atsistatydinimas iš pirmininko pareigų. Pasitraukimo priežastis — sveikata. Prašant prezidento pirmininkui Šimkui p. Veikutį tas pariegas eiti iki visuotinio susirinkimo Čikagoje 1976 m., šis sutiko. Susirinkimas Veikučio sutikimą sutiko plogimui.

Visi kiti darbotvarkės klausimai buvo išspręsti be ilgų diskusijų, labai sklandžiai Šimkui pir-

mininkaujant. Buvo įterpta ir keletas humoristinių pasisakyimų, kurie sukėlė nemažai sveiko juoko. Susirinkimo pirmininkas džiaugėsi, kad vilniečiai yra vieningi, solidarūs, kad nėra susiskaldę dėl vadovavimo. Jis sakė: "Mūsų tarpe yra įvairių partijų, pažiūrų, krypčių ir tikybų žmonių, bet mes mokame visas problemas spręsti be ginčų ir pykčio. Tas vieningumas yra mūsų stiprybė". Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga yra atstovaujama VLIKe kaip Rytų Lietuvos Rezistencinis Sąjūdis. Atstovu dabartiniai metu yra K. K. Miklas. Vilniečiai taip pat turi savo atstovą ir ALT-oje. Buvo išskeltas klausimas dėl išplatintimo 300-500 užsilikusių egzempliorių 1962 m. VKLS-gos pastangomis išleisto dr. A. Sapokos anglų kalba knygos "Vilnius in the Life of Lithuania". Nutarta, kad skyriai, gavę tam tikrą skaičių knygų, išplatins tarpe angliškai kalbančių žmonių.

Paulė Ancevičienė pranešė, kad ji Otavoje renka drabužius bei kitus daiktus ir siunčia siuntinius Lenkijoje gyvenantiems lietuviams. Ta proga susirinkusieji suaukojo pinigų persiuntimo išlaidoms padengti.

Sąskrydyje dalyvavo kaip svečias mecenatas kpt. Jonas Balčiūnas, kuriam buvo išreikšta padėka už VKLS-gos išleistą II laidą knygelės "Aušros Vartai". Po Kanados krašto valdybos pranešimo S. Varanka skaitė paskaitą tema: "Vilnius ir jo sričių problema". Paskaitoje buvo nušviestos lietuvių ir lenkų pastangos toje srityje. Baigiantis oficialiai programai, buvo išreikšta padėka spaudai už rodomą vilniečių veiklą palankumą. Taip pat buvo padėkota šeimininkams Česnuliams už nuosirdų priėmimą ir vaišes. Susirinkimas buvo užbaigtas Tautos himnu. Po to sodelyje vyko vaišės, pokalbiai, diskusijos. P.p. Skrebutėnai sutiko sekantį sąskrydį ruošti savo sodyboje "Ranch Vilnius". Sąskrydžio dalyviai iš Čikagos, Detroito ir kitų vietovių tą pačią naktį išvyko atgal į namus. Kiti pasilikę. Vieni nakvoj pas šeimininkus, kiti viešbutyje. Rytą vėl susirinkę sodelyje buvo pavaišinti pusryčiais, prie kurių buvo pasidalinta sąskrydžio įspūdžiais. Šeimininkams, svečiams ir visiems dalyviams didelės aciu už malonias praleistas valandas.

Geltonoji žvaigždė

J. Vaičeliūnas

1973 m. išleista anglų kalba knyga "The Yellow Star". Tai vertimas iš vokiečių kalbos. Knygą paruošė G. Schoenberger, gimęs 1931 m. Nors sakoma, kad tai visai nauja medžiaga apie žydų persekiojimą 1933-45 m., bet tokių aprašymų buvo ir anksčiau žurnaluose, laikraščiuose bei kitų autorių to paties turinio knygoje. Ir šioje knygoje duodama įvairių laikraščių ištraukų, pasisakymų, dokumentų. Kaikurie duomenys yra nauji.

Autorius sako, kad 1933 m., kai Vokietijoje nacionalistai perėmė valdžią, pradėjo persekioti komunistus ir žydus. Komunistai, turėdami platų veikimo plotą, sulindo net į nacionalsocialistų partiją. Vėliau nacionalsocialistai juos iš savo eilių išmetė. Prasidėjo ir žydų persekiojimas, naikinimas. 1939 m. pradžioje Hitleris nusprendė išnaikinti visus Europos žydus. Matyt, jis tikėjosi užimti visą Europą (16).

Frankonijos gauleiteris J. Streicher aiškino, kad žydai yra mūsų nelaimė. Kaikurie žmonės sako, esą žydus Dievas sutvėrė, dėlto ir juos reikia respektuoti. Mes, nacionalsocialistai, sakome, kad ir parazitais Dievas sutvėrė, bet mes juos naikiname (18). Dievas sukūrė baltą ir juodą žmogų, o vėlnias — pusiau baltą. Ir pas žydus esą visokio kraujo, nes jie gyvena išsiskirtose vietose pasaulyje. Ir Kristus pasakęs žydams: "Dievas nėra jūsų tėvas, bet velnias" (18). Žydai valdė Frankonijos karaliaus Karolio dvarą, todėl buvę išleisti romėnų nuostatai, kurie tikė tik žydams. Jie esą atsakingi ir už karaliaus nužudymą. Jie pinigais rėmė komunistų partiją. Vokiečiai jau buvę prie mirties slenkio. Išgelbėjęs Hitleris.

Didesnis žydų persekiojimas prasidėjęs 1938 m. Tada jau buvę apie 90 žydų nužudytų ir

apie 26.000 išgabentų į kacetus. Žydai negalėjo pasirodyti gatvėse po 8 v. v. Panašūs nuostatai veikė Austrijoje, Čekoslovakijoje ir Klaipėdos krašte, kai tie kraštai buvo vokiečių okupuoti. Iš Klaipėdos krašto 1939 m. kovo 23 d. daug žydų pabėgė į Lietuvą. 1938-9 m. apie 250.000 Vokietijos žydų išvažiavę į užsienį. 1939 m. Vokietijos kacetuose esą buvo per 300.000 politinių kalinių, kurių tarpe nemažai buvo ir žydų.

Lenkijoje

Hitleris Austriją, Čekoslovakiją ir Klaipėdos kraštą užėmė be karo. Sekantis taikiny buvo Lenkija, kurią jis užėmė karo veiksmais. Čia į vokiečių rankas pateko apie 2 mil. žydų. Apie milijoną žydų pateko į sovietų rankas, kai tie Lenkiją puolė iš rytų.

Lenkijoje žydai buvę suvaryti į getus. Jiems buvę įsakyta nešioti geltoną žvaigždę. Ir iš Vokietijos pradėjo gauti žydus į Lenkiją — į Liublino rajoną. Didieji getai buvę papildomi iš likviduojamų mažųjų. Kai prie getų buvo pastatytos vokiečių sargybos, ten gyvenimo sąlygos labai pablogėjusios. Dėl maisto stokos prasidėjo ligos ir mirtys.

1942 m. iš getų pradėjo žydus gabenti į žmonių naikinimo centrus, kur veikė dujų kameros ir degyklos. Išvystkančiųjų sąrašus sudarydavusi geto žydų policija. Pradžioje žydai išvykinti noriai registravęsi, nes buvo sakoma, kad jie vežami į darbus, kur gaus gerą maistą. Bet ta apgaulė greitai paaiškėjusi. Vėliau savanorių nebeatsirado, prasidėjusios žiaurios deportacijos. 1943 m. Lenkijoje žydų getai buvę likviduoti, išskyrus Lizmanstado — Lodzės. Varšuvos getas buvęs likviduotas dėl žydų sukilimo. Kovos užtruko sios tris savaites. Dalis žydų žuvo vietoje, likusieji buvę išvežti į naikinimo centrus.

Žygis į rytus

1941 m. birželio 22 d. vokiečiai pradėjo žygį į rytus. Paskui kariuomenė ėję egzėkuciniai daliniai, žudė žydus. Pradžioje jie daug jaunų žydų surinkę darbams. Patys žydai sėdė į sunkvežimius, kurie pasukę į miškus, kur buvo paruoštos žydų naikinimo vietos (105). Iš tokių egzėkucijų vietų pabėgęs tik vienas kitas žydas.

Autorius į tą knygą įpyne ir netikslių duomenų. Jis pažymi, kad Lietuvoje ir Ukrainoje buvo sudaryti iš tų kraštų gyventojų pagalbiniai daliniai, kurie vykdė egzėkucijas. Čia autorius rašo tai, ko nežino. Lietuviai tada tarnavo sargybų ir statybos daliniuose, kaip jie dabar tarnauja amerikiečių daliniuose. Netiksliais duomenimis autorius nuvertina savo darbą.

Knygoje pažymėta, kad vokiečių žinioje veikė ir žydų brigada. Ji dengusi vokiečių nusikaltimus — naikinusi žydų kapynus, atsiradusius to karo metu.

Paryžiuje žydus, kurie neturėjo pilietybės, suėmę prancūzai policininkai. Kaip nuotraukos rodo, ir kituose vokiečių užimtuose kraštuose (Belgijoje, Olandijoje) vietinė policija vykdė žydų deportacijas. Ar tų kraštų policija buvo pakaltinta? Iš Olandijos buvo išvežta 140.000 žydų į Lenkijoje esančius naikinimo centrus.

Autorius kaltina popiežių Pijų XII, kad jis nesirūpino žydais. Popiežius juk neturi karinių pajėgų, kad galėtų pasiųsti fizinei įėjai. Jis negalėjo daug padėti ne tik žydams, bet ir kitų tautų ar tikybų žmonėms, net italams.

Autorius visai neiškelia klausimo, ar žydai daug padėjo kitoms tautoms jų nelaimės metu. Net ir Lietuvos žydai, kurie valdė Lietuvos duoną, kai Lietuvą okupavo bolševikai, persimetė į okupantų pusę. 1941 m., kai

A+A

ANTANUI BALTRUŠIUI

mirus, seseriai MAGDALENAI PAKULIENEI

Montrealyje, likusiems Lietuvoje artimiesiems

nuoširdžių užuojautą reiškia —

Nelė Berškis Vincas Pūga
Henrikas Sakalauskas Stasys Grizickas
Petras Matulevičius Jeronimas Sabaliauskas
Povilas Dambrauskas Bronius Karalius
Mykolas Sinikas Balys Rukša

A+A

ANTANUI VALTUI

mirus, dukrą ALEKSANDRĄ GRINCEVIČIENĘ su

šeima ir anūką LEONARDĄ GRINCEVIČIŲ su

šeima nuoširdžiai užjaučiame —

Z. P. Augaičiai M. B. Povilaičiai
E. A. Augustinavičiai A. K. Ratavičiai
B. B. Dirsės A. B. Stonkai
M. VI. Miceikos

A+A

MICHALINAI KOZERIENEI

mirus Lietuvoje,

sūnui JUOZUI KOZERIUI, gyvenančiam Toronte,

reiškiamo gilią užuojautą —

Adelė Vaitkevičienė Sofija Budrevičienė
Matas Antanaitis Juozas Žiurinskas
Jonas Maniūška Pranas Žiurinskas
Julija ir Albinas Lajukai

Gilaus liūdesio dienos

A+A

IGNUI JASINSKUI

mirus š.m. liepos 2 d., sūnui EUGENIJUI ir dukrai MEILUTEI ŽUKAUSKIENEI bei jų šeimoms nuoširdžių užuojautą reiškia ir drauge liūdi —

Angelė ir Petras Česnuliai

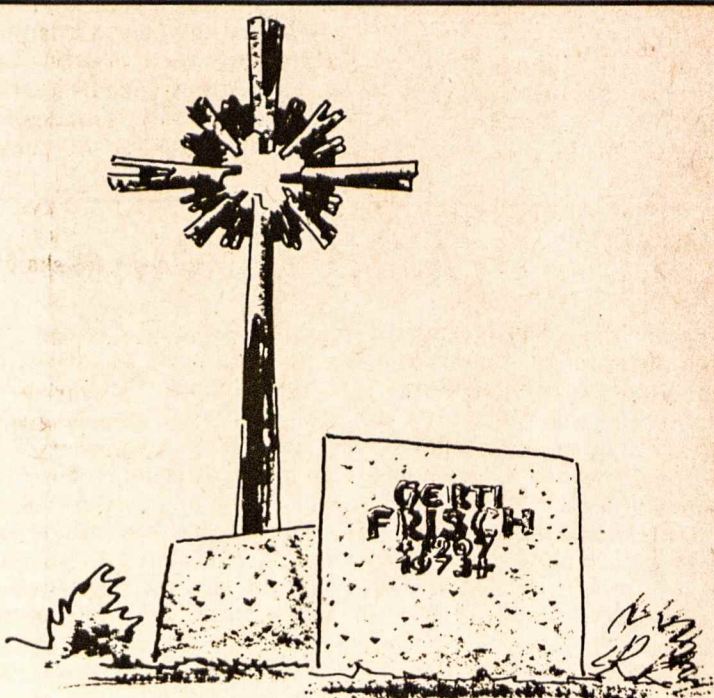
Mylimai MAMYTEI

Lietuvoje mirus,

ALDONĄ RUSINIENĘ ir jos šeimą liūdesio

valandose nuoširdžiai užjaučia —

Kun. Pr. Gaida S. J. Andruliai
G. V. Balčiūnai J. K. Kaknevičiai
B. S. Prakapai V. Kastytis

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistrų darbas, puikūs lietuviški projektai

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE

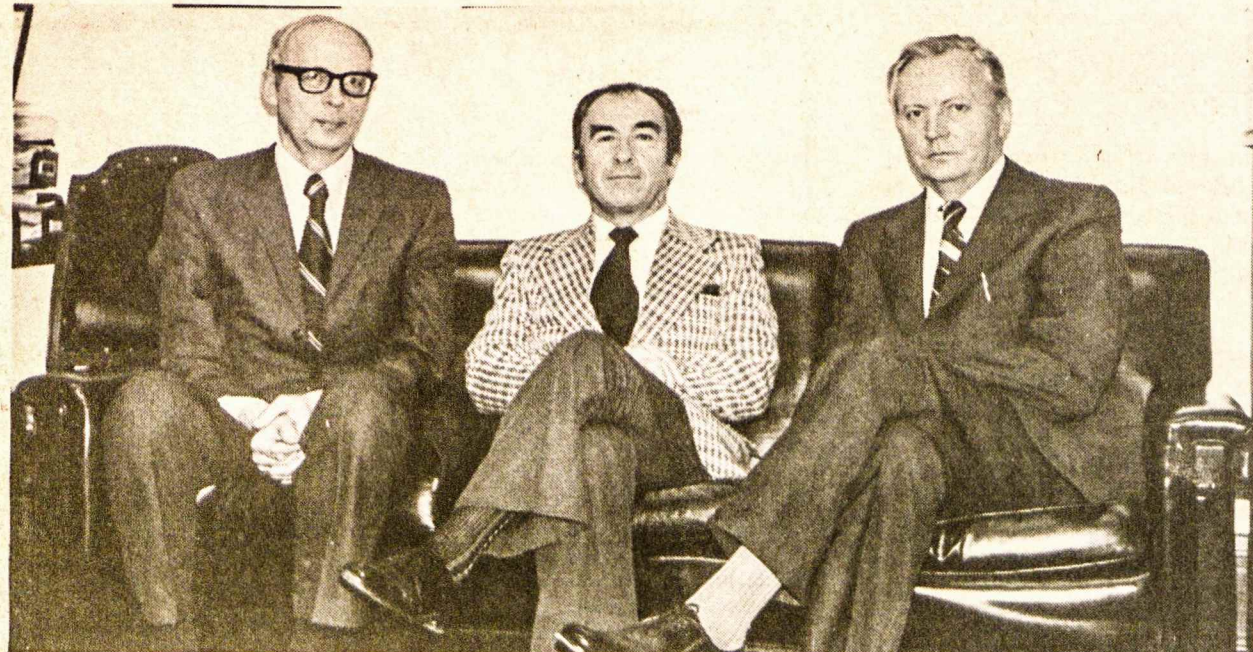
prasidėjo lietuvių deportacija į Sibiro kacetus, žydai negelbėjo lietuvių, bet priešingai — jie buvo deportacinių grupių vadovai, gaudė lietuvių ir siuntė juos į Sibiro kacetus žiauriai mirčiai. Tuo metu, neskaityt A. Sniečkaus, ir Lietuvos NKVD štabą sudarė žydai: Finkešteinas, Dembo, Todesas, Razauskas, Komodaitė, Slavinas ir eilė kitų.

Didžiausias kacetas ir žmonių naikinimo centras buvo Auschwitz. Jame esą žuvę per 3 mil. kalinių, kurių dauguma buvo žy-

dai. Jame žuvo ir per 20.000 rusų karo belaisvių. 1944 m. čia buvo sunaikinta apie 400.000 Vengrijos žydų (175). Net ir vokiečiai liudininkai sako, kad visi kacetai, getai ir kitokios kalninių vietovės buvo saugomos policijos ir SD žinioje.

Tuo metu Europoje buvo sunaikinta per 6 mil. žydų, kurių per 4 mil. žuvo žmonių naikinimo centruose ir apie 2 mil. kituose kacetuose. Gaila, kad G. Schoenberger nepateikia duomenų, kiek vokiečiai sunaikino (Nukelta į 7-tą psl.)

MOHAWK**FURNITURE LTD.****PILNAS NAMŲ APSTATYMAS****ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI****SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI****ĮVAIRŲS KILIMAI • ŠALDYTUVAI****VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.****SIUVAMŲ MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINELĖS***Nemokamas pristatymas į namus.***KRAUTUVĖS:****Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442****Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444****Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.**

Senatorius prof. Paul Yuzyk yra didelis baltiečių bičiulis, talkinas jų veiklai. Nuotraukoje matome jį (viduryje) tarp lietuvių atstovo inž. J. Damio ir latvių atstovo dr. E. Parups Otavos Baltiečių Federacijoje. B. Ceponkus

DISKUSINĖS MINTYS

Ar lietuviams reikia jaunu kunigu?

Jauno seminaristo apmąstymai apie lietuviškų parapijų ateitį

JONAS ABROMAITIS

I šias aktualias jauno studento mintis kviečiame atsiliepti ir kitus, ypač tuos, kurie optimistiškiau galvoja nei šis autorius, RED.

Kokia yra ateitis seminaristo, kuriam lietuviybė ir katalikybė yra svarbios, jeigu jis pasirinktu pašvęsti savo gyvenimą lietuvių parapijos tarnybai? Man tas klausimas yra labai aktualus, ypač žiūrint į dabartines lietuvių parapijas ir jaunimą, kuris turės už 10 ar 15 metų išlaikyti šias parapijas.

Lietuvoje, ypač kaimuose, bažnyčios būdavo centrui religinės, socialinės, kultūrinės, ir švietimo veiklos, o kunigai būdavo tų centrų vadai. Didelė gyvenimo dalis sukosi apie parapiją.

Išvijoje lietuvių nuo pat pradžios rūpinosi savo parapijomis. Būdami neturtingi, bet sunkiai dirbą žmonės, sudėjo pinigų, darbo valandas ir pastatė nemažai šventovių. Jie įsteigė parapijas, sukurdami svetimame krašte savo "bažnytkaimius". Tos parapijos atlieka ne tik savo religines pareigas, bet ir tarnauja kaip lietuvių tautos centrui išvijoje. Choral, organizacijos, draugijos, net ir bankeliai randa savo namus bei veiklą parapijose. Pensininkai, moterų klubai, sportininkai dažnai renkasi į parapijų patalpas. Kunigai ir vienuolės dažnai yra kviečiami į talką lietuvių palaukinti, organizuoti ir t.t. Lietuvių ateivių ryšys su parapija yra labai artimas.

Siaurės Amerikoje gimusiam jaunimui tas ryšys kol kas yra svarbus. Dauguma jų yra augę lietuvių parapijos šešėlyje, bet vis dėlto Kanados ir Amerikos kultūra jiems daro vis didesnę įtaką. Jiems lietuviškumas nebūtinai rišasi su lietuviškomis parapijomis. Tautiškumas yra vienas dalykas, o religija kitas. Gimnazijose, ypač universitetuose, religija yra pašalinata, atskirta nuo mokslo, politikos, ekonomijos. Jaunimas vis daugiau tokių auklėjimą atspindi savo galvosenoje. Anglų kalba daug kam yra labiau suprantama, ir religiniai reikalai gali būti lengviau ir net reikšmingiau atliekami kanadiečių arba amerikiečių parapijose. Kai kalbėjau moksleiviams ateitininkams apie katalikiškumo principą, mane paklausė, kodėl svarbu jauniems ateitininkams eiti į šv. Mišias lietuvių šventovėje, kai kunigai vis kalba vyresniesiems, jaunimui lieka nesuprantami. Ar nėra svarbiau ateitininkui suprasti ir pasisavinti krikščionybės mokslą ir gyventi pagal krikščioniškus principus, negu eiti į lietuvių šventovę ir bandyti būti "gerais" lietuviams, bet nieko neišmokti apie krikščionišką dvasinį gyvenimą? Aš turėjau su ta moksleive suikti. Juk krikščionybė yra pats svarbiausias dalykas. Man pareiškė beveik visas būrys, kad jie įvertina daugiau šv. Mišias ir pamoksles anglų kalba nei lietuvių, bet visi iki vieno, nors ir lauzyta lietuvių kalba, pasisakė, kad jie didžiuojasi savo lietuviybe.

Bendraudamas su studentais, aš vis daugiau ir daugiau susitinku su "nepraktikuojančiais krikščionimis" ir agnostikais. Jiems tos lietuvių parapijos visai nesvarbios religiniu požiūriu, bet kartais nueina į kokią parapiją ar balių parapijos salėje. Tą patį matau ir vyresniųjų tarpe.

Lietuvių parapijų ateities klausimą sprendžiant, kyla trys klausimai: 1. ar parapija yra

reikalinga, 2. ar parapija yra lengvai prieinama didžiai daliai tikinčiųjų, 3. ar parapija turi prieauglio?

1. Ar lietuviškos parapijos tebebus reikalingos? Naujai atvykusiems lietuviams kraštas buvo svetimas ir reikėjo sudaryti stiprų vienetą išlaikyti savo tautybę. Laikai buvo sunkūs, Dievo palaima buvo svarbi žmonėms, ir lietuvių parapijos buvo naudingos lietuvių tautai naujoje žemėje. Lietuvių parapijoje ateiviai galėjo sava kalba kreiptis į Dievą, galėjo savų jų tarpe, vienas kitam padėti, kurtis naujoje vietoje, rinktis savose patalpose, ruošti parengimus, bendrauti. O kaip dabar? Visi jau gerai įsikūrę, nemažai yra pasiekusiu augstas pozicijas savo profesijose, valdžioje, socialiniame gyvenime. Beveik visi yra pramokę anglų kalbą, o jaunimas kartais vos sugeba sudėti vieną kitą lietuvišką sakinį be klaidos. Anksčiau parapijos salė būdavo reikalinga parengimams, o dabar vis dažniau lietuviai eina į klubus, viešbučius, restoranus.

2. Parapija turi būti lengvai prieinama, arti tikinčiųjų. Ypač didmiesčiuose parapijos rajonai dažnai atitenka kitom etninėm grupėm, ir lietuviai bijosi įkelti koją. Tikintieji nebegali kairur saugiai nueiti į savo šventovę. Didelę kliūtį sudaro vis didesnis geografinis lietuvių išsiskirtymas. Jie kraustosi iš nesaugių didmiesčių rajonų į malonesnes vietas. Studentai išvyksta iš namų studijom, o pamatę tolimesnes vietas nebesugrįžta į lietuvių parapijos rajonus. Geresnieji darbai vilioja į tolimesnes vietas. Kitas traukia klimatas arba gražesnis namas užmiestyje. Priešasčių keltis į kitą vietą yra daug, bet lietuvių šventovė perkelti į kitą vietą nelengvas uždavinys. Kai tikintieji apsigyvena toliau, kad ir tik už dešimt kilometrų, atsilankymas į lietuvių šventoves vis bus retesnis. Kas važiuos į lietuvišką šventovę pusę valandos, kai yra vietinė šventovė už penkių minučių? Porą sykių į metus tie žmonės gal ir pasirodys, bet tokie parapijos neišlaikys. Parapijai reikia nemažų skaičių pastovių narių.

3. Parapijai reikia prieauglio. Geros katalikiškos šeimos yra parapijų nugarkaulis. Senesnės lietuviškos šeimos (tėvai iš Lietuvos) gana dažnai atveda vaikus į lietuvių šventovę, bet kai vaikai užauga, vis rečiau jie beateina. Nors auklėjimas buvo geras, jaunimas dažnai nutaria arba nebeiti į šventovę, arba eiti kitur. Jaunesnės šeimos (tėvai čia gimę) rečiau atveda savo vaikus ir rečiau patys eina į lietuvių šventovę dėl įvairių jau minėtų ir nemintų priežasčių. Be to, vis daugėja vedybų su svetimaučiais. Tada vis sunkiau būna ateiti į lietuviškas Mišias su visa šeima.

Be to, etninei parapijai reikia nuolatinio papildymo — imigrantų iš Lietuvos. Siaurės Amerikos lietuviai yra labai sustingę. Jų kalboje vis daugiau anglicizmų, vis daugiau pamėgdžiojama Siaurės Amerikos kul-

tūra ir papročiai, vis daugiau tolstama nuo Lietuvos Bažnyčios. Jei sakom, kad mum yra svarbi lietuvių parapija, aš klausiu: kas iš mūsų aktyviai kovojame už tikybinių laisvę Lietuvoje ir kituose pavergtuose kraštuose? Kas iš mūsų esame susipažinę su "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika"? Šiaurės Amerikos lietuviai vis daugiau pritampa prie vietinės kultūros. Savo kultūrą pradedame pigiai parduoti už Vakarų kapitalistinį hedonizmą. Be lietuvių imigrantų įnašo mūsų parapijų "lietuviškasis lygis" slenka žemyn, kartu su parapijiečių skaičiumi.

Taigi, kokia yra lietuvių parapijų ateitis? Praeitis buvo garbinga, nors ir sunki. Dabar tiki nėra bloga, bet turbūt visi sutiktumėm, kad ji turėtų būti daug geresnė. Tokioje šviesioje seminaristas žiūri į ateitį. Jaunas vyras stoja į seminariją iš meilės Kristui ir artimui. Jam rūpi lietuviybė, bet pirmiausia — krikščionybė. Ar patekęs į lietuvių parapiją įsiai, kaip kunigas, taps dvasios vadu ar kultūros ir lietuvių socialinių reikalų centro administratorium?

Šventovėse matyti vis mažiau žmonių, ypač jaunimo. Kas bus už dešimties ar penkiolikos metų? Be žmonių, be paramos parapija negali išsilaikyti. O jei ne parapija turėtų užsidaryti? Kur tas kunigas dėsins? Žinoma, turėtų keltis į kitą lietuvių rajoną, kuris dar po truputį laikosi. Bet kyla kita problema — kunigas atsiranda šventovėje vietoje, atsiskyres nuo draugų ir pažįstamų. Ypač pasaulietis kunigas pasilieka vienas — naujoje vietoje neturi pažįstamų dvasiškų atramos, parapijiečiai svetimi ir t.t. Ko gero ta parapija irgi stovi ant paskutiniųjų kojų. Taigi, ar tam jaunam kunigui liktų tik šventovių duris uždarinėti ir keliauti vis toliau?

Lietuviai dejuoja, kad nėra jaunų lietuvių kunigų, kad parapijoms bus galas, jeigu jų neatsiras. Pažvelkime į ateitį apie penkiolika metų. Kiek tada susirinks į lietuviškas pamaldas? Kas atvyks? Kaip dažnai? Ar bus reikalo? Kunigas yra tarnas. Ar turės kam tarnauti, ar bus lietuvių parapijiečių? Seminaristas turi mažai pagrindo optimistiškai galvoti apie lietuvių parapijų ateitį.

Red. pastaba. Gerai, kad autorius taip atvirai pasisako rūpimu klausimu. Mums atrodo, kad autorius žiūri į ateitį per daug pesimistiškai. Jeigu jaunas vyras eina į seminariją iš meilės Kristui ir artimui, tai jis neturėtų bijoti aukos, darbo, kelionių, vienumos. Lietuvis kunigas yra dvasios vadas platesne prasme nei kanadietis ar amerikietis kunigas. Jam turi rūpėti ne tik lietuviškų parapijų aptarnavimas bei išlaikymas, bet ir pati pavergtą Lietuvą. Lietuviškų parapijų išlaikymas užsienioje yra didžiai misijonierišką darbą, ypač dabar, kai krikščionybė ir lietuviybė Tėvyne yra priešpadoje. Juo daugiau atsisiras jaunų lietuvių kunigų, juo stipresnė bus ir lietuviškoji išeivija. Ateitis iš jų laukia ne dejavimo, o ryžtingo vadovavimo.

Neleidžia emigruoti iš Lietuvos

Iš okupuotos Lietuvos gautomis žiniomis, buvęs politinis kalnys Kęstutis Jokubynas š. m. balandžio 25 dieną įteikė dokumentus Vilniaus skyriui, prašydamas leisti jam emigruoti į užsienį. Šiomis dienomis jis gavo neigiamą atsakymą. Ši sovietinės konstitucijos garantuota žmogaus teisė pasirinkti gyvenimą vietą, kur jis nori, K. Jokubynui buvo atsakyta, nenurodant priežasčių.

Kęstutis Jokubynas buvo du kartus teistas politiniais sumetimais — po dešimtį metų. Lageriuose praleido 17 metų, sėdėjo kartu su žymiu rusų rašytoju Andrejumi Siniavskiu, prieš keletą metų emigravusiu į Prancūziją. Per tuos kalnimo metus K. Jokubynas išmoko daugelį pasaulio kalbų, tapo poliglottu. Grįžęs iš lagerių, apsigyveno Vilniuje. Dirba techninės literatūros bibliotekoje. Pastaraisiais metais buvo nuolat KGB persekiojamas, tardomas. 1974 m. gruodžio 23-25 dienomis, kai Lietuvoje vyko

masinės kratos ir tardymai, ryšium su byla nr. 345, K. Jokubynas taip pat kelis kartus buvo tardytas, jo namuose padaryta nuodugni krata. Nors kratos metu nieko nebuvo rasta, Kęstutis Jokubynas buvo sekamas ir toliau.

Išskamuotas ilgų metų lageriuose, nuolatinį persekiojimų ir psichologinių atakų, Kęstutis Jokubynas nusprendė paprašyti teisės išvykti į užsienį. Bet ir ši teisė jam nebuvo suteikta. Ką daryti žmogui, už tariamus nusikaltimus atliktam 17-os metų bausmę ir toliau persekiojamam savo gimtoje žemėje? Ar turi jis natūralią, žmogišką teisę pasirinkti ir būti laisvu? Sis klausimas šiandien kankina daugelį žmonių, priklausančių nuo sovietų Lietuvoje ir kitose totalitinės Maskvos imperijos vietose. Dabar, kai skelbiama įtampos mažinimo politika, šis neišsprendžiamas žmogaus laisvės klausimas liudija priešingus dalykus. A. S.

BRAZINSKU ODISĖJA NESIBAIGIA

AL. GIMANTAS

Brazinskių "užsikirtimas" Turkijoje jiems ir visiems, kurie rūpinasi jų išvažiavimu iš krašto, neturinio lietuviško užnugario, sudaro ne tik galvosūkių, bet ir savotišką nerimą. Priežasčių nerimauti yra pakankamai, juo labiau, kad geografiniai atstumai dideli, komunikacija nėra sklandi. Kaip meteoras blykstelėjusi žinia apie Brazinskių galimą atvykimą Venecuelon buvo arba perankstyva, arba nevisai tikra. Sušokimas įieškoti kaltininkų mūsų parapijų tarpe irgi buvo skubotas ir gal net neapgalvotas. Tikrosios priežastys, atrodo, yra gilesnės bei platesnės. Taip, jie turi galiojančius (kur dar tokie pripažįstami) Lietuvos respublikos pasus, bet, nelaimė, daugelio kraštų jie bus laikomi asmenimis be pilietybės. Bent kolkas nėra kraštų, kurie norėtų juos įsileisti nuolatiniam apsigyvenimui, nežiūrint lietuviškų institucijų pastangų. Pasirodo, vieni kraštai karštingai bijo galimos sovietinės reakcijos, spaudimo, kitieji dar vis nepriimtinai Brazinskams segamas "haidziakerių" vardas, kurio nešvelnina nei tikrosios to viso įvykio aplinkybės, nei pagaliau Turkijos amnestijos prietaikymas.

Galima spėlioti, kad Venecu-

elos atveju, kai jau buvo užtikrinta trumpalaikė, turistinė įvažiavimo viza, kažkas, kažkur ir kažką pakuždėjo... Kaikurių mūsiškių stebėtojų nuomone, tokion plotmės nusirutulioje įvykiai galutinėje išvadoje gal nebuvo taip jau blogi. Ir štai dėlko. Pirmia, turkams gal net labai patogu tokiu būdu nusikratyti Brazinskais, dėl kurių likimo sovietai nerimsta ir toliau. Išvykus iš Turkijos teritorijos, niekas negalėtų duoti garantijos, kad Turkija, reikalaujanti esant, sutiktų juos atgal priimti. Tuo tarpu jiems ten saugiau nei kitur. Juk ir tokioje Venecueloje ar galėtų kas garantuoti Brazinskių saugumą? Be to, sovietai galėtų pareikalauti Venecuelos vyriausybės išduoti Brazinskus.

Kaikurie asmenys Niujorke savo laiką priminė mūsų veiksmams, kad Brazinskams Turkijoje daug būtų galėjęs padėti prof. Algirdas Greimas, keletą metų ten profesoriavęs ir pažįstas tą kraštą, papročius, žmones. Jeigu jo talka nebuvo pasinaudota, tai tenka tik apgailestauti. Be to, Brazinskais pagrindiniai rūpinosi (ir tebesirūpina) ne karitatyvinė organizacija, bet grynai politinė. Gal nepolitinės organizacijos pastangos būtų sėkmingesnės, nors Brazinskių žygis buvo politinio pobūdžio.

Lietuviai aktyviai reikšė demonstracijose Britanijoje prieš lankymąsi buvusio sovietų KGB viršininko ir profsąjungų pirmininko Šešepino

TINKAMIAUSIOS DOVANOS VASAROS IR RUDENS SEZONUI

Gėlėta nepermatomo nailono medžiaga suknėlėms, 1 jardas ... \$ 5.00 (suknelėi reikia 2½ jardo)
Krimplinė medžiaga — lygi, su ornamentais arba gėlėta; tinka moteriškiems apsiaustams, eilutėms, suknėlėms, 1 jardas \$ 6.50
Labai gera vilnonė angliška vyriškiui eilutei medžiaga \$45.00
Nailoninės arba šilkinės skarelės (viena) \$ 2.50
Geriausios rūšies nailoninės moteriškos kojines, 1 pora \$ 2.50
Komplektas moteriškų nailoninių apatinių drabužių \$10.00
Vyriški išieginiai nailono marškiniai \$10.00
Kojinės — kelnaitės (tights), 1 pora \$ 3.50
Krimplinė medžiaga su blizgučiais, 1 jardas \$ 7.50
Dirbtinio minko rudas kailis, 1 jardas \$17.50
Sitos kainos yra su įskaitytu sovietiniu maitu; reikia pridėti tik persiuntimo išlaidas \$17.00

SPECIALUS SIUNTINYS (1 — 1975)

8 jardi krimplinės medžiagos, 5 jardi nepermatomo nailono, 1 bliuskutė, 1 vyr. išieginiai marškiniai, 2 nailoninės skarelės, 3 p. nailoninių moteriškų arba vyriškų kojinių; viskas su maitu ir persiuntimo išlaidomis kainuoja \$125.00
Primame užsakymus autovežimui, motociklui, dviračiui, televizijos aparatų ir kt. Persiunčiame pinigų tokiom prekėm, kurių iš čia negalima pasiūsti.

Taip pat siūlome pasiūsti arba įsigyti sau "Olympia" rašomąsias mašinėles su lietuvišku raidynu.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą arba kitas šalis.

BALTIC STORES LTD. (Z. Juras)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England
Tel. 01-739 8734 arba 01-460 2592

Reikalaukite mūsų kainoraščių, nurodykite savo pageidavimus. Kiekvieno siuntinio pristatymas garantuotas.

Sibirinių trėminių minėjimui renkami Winnipegio baltiečiai su savo vėliavomis prie lietuvių šv. Kazimiero šventovės bendrom pamaldom ir iškilmiel prie paminklo

Kanados žydas pas arabus

PR. ALSENAS

Toronte gyvena medicinos dr. Morton Shulman, pagarsėjęs politinėje srityje kaip socialistų naujosios demokratų partijos narys ir Ontario parlamento atstovas. Jis mėgsta kontroversinius klausimus ir žygius. Nesenai jis atliko kelionę į Jordaniją ir Izraelį. Savo išpūdžius jis aprašė "The Toronto Sun".

Dr. M. Shulmanas peržengė Allenby tiltą, vedantį Jordaniją. Nors iš anksto buvo gąsdintas, bet neįvyko nieko baisaus. Tiltas medinis, o sargybinis — tik vienas, Amerikoj gimes leitenantas, budjis Izraelio pusėje. Jordanijos pusėj dr. M. Shulmanas plačiai atidarė savo laigaminą, tikėdamasis smulkaus patikrinimo, bet mutinės kapitonas nutvėrė jo ranką ir, kratydamas ją iš visų jėgų, šaukė: "Welcome to Jordan!" Į jo lagaminą niekas nekreipė dėmesio. Už minutės jis jau važiuo Amman link autobusu, pilnu danų piligrimų.

Jordanija esąs turbūt neturtingiausias kraštas visame pasaulyje. Kiek akys mato — vien dykumos. Jose gyvena vienas milijonas labai neturtingų beduinių ir kita tiek — Palestinos pabėgėlių. Kraštas neturi jokių natūralių išteklių, gyvena iš subsidijų, gaunamų iš turtingųjų kaimynų — Saudi Arabijos ir Kuwaito. Jordanijos sostinė Amman esąs pilkas miestas, pastatytas ant septynių kalnelių.

Sis vizitas dr. M. Shulmanui buvo pirmutinis arabiškų valstybė, bet ir džiuginantis, nes kiekvienas iš sutiktų arabų buvo labai malonus ir paslaugus. Vienas legijonierius bare netgi norėjo apmokėti svečio sąskaitą, motyvuodamas, kad jis esąs svečias jų krašte. Be to, ir toliau jis vis klausinėjo: "Ką mes turime padaryti, kad jūs jausitumėtės laimingas?"

Dr. M. Shulmanas betgi parstebėjo, kad arabams negali

parodyti savo žydiškumo, nes tuomet jų veidai iš karto pasikeičia, ir tai blogojon pusėn...

Didžiausias dr. M. Shulmano noras buvo sužinoti, kokias taikos sąlygas arabai galėtų priimti iš Izraelio, kad nebebutų Artimuosiuose Rytuose karų tarp žydų ir arabų. Visi kaip vienas sakė:

— Tegul Izraelis grąžina žemes, kurias jis okupavo 1967 m. kare, tada ir bus taika.

Kai dr. Shulmanas paklausdavo, ką daryti su Palestinos pabėgėliais, visi atsakydavo:

— Jie privalo būti įleisti atgal į savo namus Palestinoje...

— Bet jų namai ir žemė dabar užpildyti žydais pabėgėliais iš Rusijos, Jemeno, Alžerijos ir kt. kraštų...

Čia pokalbis tarp svečio dr. Shulmano ir arabų pasibaigdavo. Pastarųjų atsakymas buvo vienodas:

— Žydai palestiniečiams privalo atiduoti jų žemes ir trobas, o patys turi kraustyti ten, iš kur atvyko. Nei Jordanijoje, nei kituose arabų kraštuose pabėgėliams žydas nėra vietos. Palestiniečiai privalo gyventi Palestinoje. Kitaip bus neišvengiamas karas tarp žydų ir arabų...

Po tokios retorikos arabai dar pabrėžia, jog Art. Rytuose nebus taikos, kol iš tenai Izraelis neišnyks...

Dr. M. Shulman savo straipsnį užbaigia šitokia pesimistiška gaida: "Vykau Izraelin ir Jordanijon, stengdamasis būti objektyvūs stebėtoju, dar daugiau — norėdamas surasti kompromisą, kuris patenkintų abi puses — žydus ir arabus. Deja, sugrįžau labai pesimistiškai nusiteikęs." Tenai nesąs galimas kompromisas, kuris patenkintų arabus ir įgalintų egzistuoti Izraelį. Jis esąs tikras, kad karai tarp arabų ir žydų neišvengiami. Izraelis privalas tuos karus laimėti, nes kitaip Izraelio nebus.

THIS POSITION ISN'T FOR EVERYONE... BUT IT MIGHT BE JUST WHAT YOU ARE LOOKING FOR!

OPPORTUNITY

for a person who wants to assume responsibility and has intelligence and secretarial experience. Would assist in office, sales, management. If you have potential, we offer good wages and excellent future.

LONY G LIMITED
LEATHER FASHIONS
469 Richmond St. W., Toronto, Ont.
368-4886

JOHN'S ELECTRIC APPLIANCES and SERVICE

343 Roncevalles Ave. • Tel. 535-4646
Saldytuvai nuo \$59.95 • Elektrinės krosnys nuo \$49.95 • Džiovytuvai nuo \$55.95 • Pataisyti ir pilnai garantuoti • Vaziuojame taisyti ir į namus • Aptarnaujame ir taisome visų rūšių namų apyvokos reikmenis. • Turime didelį pasirinkimą dalių ir elementų.
PERKAME — PARDUODAME — MAINOME

HOUSE OF DENMARK DIDELIS VASARINIS išpardavimas

AUGSTOS KOKYBES SKANDINAVIŠKI BALDAI, kainomis, dėl kurių niekam galvos neskauda!

NEMOKAMA meno reprodukcija prie kiekvieno pirkinio \$50 vertės ar daugiau. Tik vienas egzempliorius pirkėjui.

1942 Avenue Road
Du blokai į pietus nuo 401
787-5767
Atidaryta kasdien 10-9 šeštadieniais 10-6

HOUSE OF DENMARK

Simon's TELEVISION

2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor - Dundas požeminio. • Prieš pirkdami kitur, pasitarkite apie mūsų kainas. • Garantuojame sutaupymas.
TAISOM — PARDUODAM — NUOMOJAM
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

RAMBYNO VIRSŪNĖJE

"Komjaunimo Tiesos" korespondentas Vytautas Matulevičius liepos 1 d. laidoje paskelbė reportažą "Jaunimo šventė ant Rambynų kalno". Kadaise Rambynas visoje Lietuvoje garsėjo Joninėmis, o dabar ir jį bandoma įkinkyti propagandinėn tarnybon. Birželio 28-29 d.d. čia susirinko tūkstančiai Šilutės rajono gyventojų ir jaunimo delegacija iš kaimyninio Sovietsko — surusintos Tilžės. Parade dalyvavo geriausieji komjaunuoliai, šventini au-kura papuošę vainikais su įrašais kaspinuose: "XXX" ir "XXXV". Pa-cirodo, ta šventė buvo skirta II D. karo užbaigos trisdešimčiai ir Lietuvos priverstinio sovietinio 35 metų sukakčiai. Pagrindinį žodį tarė Šilutės rajono komjaunimo komiteto I sekret. V. Serlinskas, svečių vardu — surusintos Tilžės komjaunimo I sekretorė L. Radiuškinė. Koncertinę programą atliko televizijos ir radijo ansambliis "Armonika", Vilniaus pučiamųjų orkestras "Trimitas". Tačiau ir propagandinėse rūmose nebuvo užmirštos Joninės. V. Matulevičius rašo: "Naktį Rambynų kalne suliepsnoja šventinis lauzas, Jonas ir Janina ieško stebuklingojo paparčio žiedo..." Šventės metu kalno papėdėse varžėsi motociklininkai ir žirginio sporto atstovai.

DAINU SVENTĖ

Respublikinė 1975 m. dainų šventė įvyks Vilniuje liepos 18-20 d.d. Pirmoji diena bus skirta liaudies ansambliams Kalno parke, antroji — chorams Vingio parke, trečioji — šokėjams "Zalgirio" stadione. Šventę papildys ir liaudies meistrų meno paroda. Dalyvių tikimasi susilaukti apie 30.000. Oficialiai šventė skiriama visiems iki gyvo kaulo įgirusiam sovietinės "pergalės" trisdešimčiai ir sovietinamos Lietuvos 35-mečiui. Antrinį tikslą atskleidžia "Tiesa" birželio 29 d. laidoje: "Dainų šventės tikslas — toliau ugdyti meno savivieklą, gerinti repertuarą meninių idėjų lygį, stengtis, kad visa tai kuo geriau pasitarnautų darbo žmonių, jaunimo internacionaliniam, patriotiniam, darbiniam, estetiškai aukštinimui. Meninės priemonės turi padėti mobilizuoti darbo žmones sėkmingai įvykdyti IX penkmečio užduotis, su naujais laimėjimais sutikti Tarybų Sąjungos Komunistų partijos XXV suvažiavimą..." Taigi, padainavus ir pasokus, teks padirbėti iš pieties, kad būtų patenkinta Maskva.

PAŽAISLIO PROBLEMS

Restauruojamo Pažaislio problemas "Komjaunimo Tiesos" 102 nr. atskleidžia Bronius Jursė, remdamasis pokalbiu su jaunu menotyrininku Stasiu Meškausku. Pastarasis vis dar įsėjęs ir tikisi rasti caro valdžios išvežtą Pažaislio archyva. Pa-cų rūmai Pažaislyje buvo pastatyti prieš tris šimtus metų. Juose buvo iš-kūrę vienuoliai kamanulai ir vie-nuoliai pravoslavai, apgadinę pasta-tus dėl nevykusių pertvarkymų. Sa-vo ligoninė čia I D. karo metais turėjo vokiečių kariuomenė, išsiga-

benusi varinį varpą bei daug kitų muzėjinės reikšmės daiktų. Nepri-klusomose Lietuvoje Pažaislis bu-vo tapęs seselių kazimierių vie-nuolynu. Dabar jį supa Kauno ma-rios, kurių vandenį nuo varpinės pa-matų skiria tik trys metrai. Menoty-rininkas S. Meškauskas nusiskun-džia: "Per lėtai restauruojame. Trūksta specialistų. Pasakysite, kur rasti prityrusius freskų restaurato-rius? Pernai pas mus dirbo monu-mentalistas Bronius Uogintas jau-nesnysis su keliais savo padėjėjais. Bet dabar jis iškviestas kitur. Ati-dengtos freskos forestoriume, kur yra frontono "šventieji vartai". Ta-čiau autoriai nežinomi. Aišku, kad jie yra italų tautybės. Turtuoliai Pacai galėjo kviesti geriausius už-sienio specialistus. Kristupas Pacas, Pažaislio statybos fondatorius, kurį laiką gyveno Italijoje, buvo arti-mas su garsiaja Medičių šeima, ku-rijoje lankydavosi ir Mikelandželas. Taigi, Medičiai tikriausiai patar-davo, kokius garsius architektus reikėtų kviesti į Lietuvą..." Atidengtos freskose yra XVII š. pasaulietiško bei vienuoliško gyvenimo vaizdai. Restauratoriai stengiasi laikytis an-samblio plano, priminė vėdaus ir iš-orės apdailos, baroko simetrijos. Jiems vadovauja architektė S. Čerš-kutė ir S. Meškauskas. Restauravi-mo darbas paskirta apie 2 mili-jonus rublių, bet pernai tebuvo iš-leista apie 150.000. Spėjama, jog ši suma nebus viršyta ir šiemet. Pernai Pažaislį aplankė 17.000 ekskursantų.

KOORDINATORIŲ POSEDIS

Atlestinio auklėjimo problemas bendrojo lavinimo mokyklose svar-tė Vilniuje posėdžiavusi respubli-kinė mokslinės atlestinės propagan-dos koordinavimo taryba. Pasidžiau-gė tvirtais materialistinės pasaulė-ziūros pagrindais, tarybos nariai ra-do ir nemažą spragą. "Tiesos" 138 nr. rašoma: "Nežinūrini to, kad mokslei-vių atlestinis auklėjimas iš esmės yra neblogio lygio, posėdžio dalyviai nu-rūdė ir kai kuriuos šio darbo trū-kumus. Dar ne visi mokytojai yra aktyvūs atlestinės minties propa-guotojai, dalis jų silpnai panaudoja dė-stomąją medžiagą materialistinei pa-saulėžiūrai įtvirtinti. Mokyklose vis dar nepakankamai ruošama atlesti-nės paskirties renginių — literatū-ras vakarų, skaitytųjų konferencijų, susitikimų su žinomais ateistais ir t.t. Būtina daugiau rūpintis tokių renginių kokybe, emocinalumu ir įtakingumu. Ateistinis darbas neat-sikiriama susijęs su auklėjimo pro-cesu. Čia labai didelis vaidmuo ten-ka klasių vadovams. Tačiau pasitai-ko atvejų, kai klasių ir būrelių va-dovai silpnai domisi savo auklėtinį pasaulėžiūra. Posėdyje pabrėžta, kad moksleivių pasaulėžiūros klausimais privalo nuolat rūpintis visi mokyto-jai, ši darba reikia pastoviai svarst-tyti pedagogų tarybose..." Nepaka-nkama dėmesį atlestinio rodo ne tik mokytojai, klasių vadovai, bet ir pati švietimo ministerija, nepaūrinanti pakankamai atlestinės literatūros mokyklų bibliotekoms. V. Kst.

Sibiro tremtis paminėta Otavoje

Ekumeninės pamaldos ir koncerte dalyvavo baltiečiai ir ukrainiečiai

Tragiškų birželio įvykių paminė-jimas Otavoje įvyko birželio 11 di-delėje anglikonų St. Matthew's šven-tovėje. Kaip ir per praėjusius dve-jus metus, taip ir šis paminėjimas buvo ruošiamas kartu su latviais, estais ir ukrainiečiais. Baltiečiai pri-siminė Baltijos kraštų nepriklausomybės netekimą bei masines depor-tacijas, o ukrainiečiai — Stalino su-planuoto badmečio metu mirusius 5 milijonus savo tautiečių.

Minėjimas buvo pradėtas visų tau-tybių dvasiųjų procesija, kurią sekė iškilmingas tautinių vėliavų įneši-mas. Kiekvienos tautybės vėliava bu-vo vargonais palydimas tautiniu him-nu. Sustačius vėliavas ant žalum-nais papuoštos pakylės ir vargonams grojant preludą, tautiniai drabu-žiais apsirengusios mergaitės prie altoriaus atnešė mirusiems bei žu-vusiems pagerbti baltų chrizantemų vainiką. Nors šita įžanginė apeiga buvo gal kiek ir ilgoka, bet giliai jaudinanti.

Prieš prasidedant ekumeninėms pamaldoms ir religinės muzikos kon-certui, visus susirinkusius pasveiki-no St. Matthew's šventovės rektori-us asistentas. Savo trumpame sveikinimo žodyje jis išreiškė pasitenkinimą kad jau kelinti metai iš eilės jo šventovėje ruošiamas toks svarbus paminėjimas. Jis taip pat pareiškė gilia užuojautą susirinku-siems ir užtikrino, kad kartu su vi-sais savo mintyse melsis ta pačia intencija.

Religinės muzikos koncertą prad-jo jaunas estas violončelistas Jan Jarvlepp, atlikdamas Vivaldžio sonat-ą nr. 5. Pirmoje sonatos dalyje jau-tėsi puikiai išgautas instrumento to-nas; kitose dalyse — neblogai išdirb-ta technika ir ypatingai darnus su-sigroėjimas su akompaniatoriu Vivian Spiteri, kuri lengvai kontroliavo ma-syvius vargonus.

Mūsų pagręsėjusios solistės Ginos Capkauskienės repertuare buvo vie-na arija iš Brahmo "Requiem" ir Sodeikos "Benamių giesmė". Solis-tė abu dalykus išpildė su giliu isi-jautimu bei meniškai lyriška inter-pratacija. Sekančią dieną Otavos dienraščio "The Ottawa Journal" muzikos kritikas Eustache Jackson savo ilgoje recenzijoje mūsų solis-

Kunigas dr. Viktoras Skilandžiūnas skaito Sv. Rašto ištrauką ekumeninėse pamaldose Otavoje, kuriose bu-vo paminėti sibiriniai tremtiniai

Nuotr. B. Ceponkaus

tei nepašykstėjo gražaus įvertinimo. Torontietė latvė Anita Rundanis vargonais atliko Kalnino "Variaci-jas pagal Vitolio temą" ir Langlois "Te Deum". Palyginus su jos pasiro-dymu praėjusių metų minėjime, ši sykjį jos grojimo kažko trūko, nors "Te Deum" buvo įspūdingas. Kal-nino variacijos kompoziciniu atžvil-kiu yra įdomios, bet kažkaip lyg ir netiko prie bendros minėjimo nuo-taikos.

Otavos ukrainiečių bažnytinis cho-ras, vadovaujamas J. Tokaryko, gie-dojo a capella. Subtilus giesmių at-likimas pasižymėjo efektyvia di-na-mika ir sugebėjimu tinkamai isi-jungti į jų dvasiškio giedamas supli-kančias. Reikia pažymėti, kad supli-kančios, kurios yra dalis ortodoksų kulto, kitų religijų žmonėms atrodė perilgos, ypač kai didesnė dalis me-lodijos nuolat kartojosi. Žinoma, tiems, kurie suprato giesmės teks-tą, ilgumas nebuvo nuobodus, nes jiems teksto žodžiai buvo giliai pras-mingi.

Ekumeninės pamaldos buvo atlik-tos visų tautybių dvasiškųjų, kiekvie-

(Nukelta į 7-tą psl.)

Toronto tautybių savaitėje — Karavane lietuviai dalyvavo su paviljonu "Vilnius", kuriame veikė ir kavinė (Prieškelio salėje). Šiemet lietuviai laimėjo Karavano premiją už geriausią maisto paruošimą. Kiekvieną vakarą vis kitas moterų vienetas vaišino lankytojus savo paruoštais valgiais. Nuotraukoje — Toronto šaulės: A. Simkienė, M. Makarenkienė, D. Petai

HAMILTON ONT

I ROMA Sv. Metų proga buvo išvy-kes parapijos klebonas prel. J. Ta-darauskas.

IS ATOSTOGŲ Europoje sugrįžo K. Baronas ir vėl aktyviai įsijungė į Lietuvos Dienos rengimo darbą.

DLK ALGIRDO ŠAULIŲ KUO-POS šauliai su savo pirm. P. Kano-pa gausiai dalyvavo N. Wasagoje su-rengtoje šaulių stovykloje.

LIUCIJA MORKŪNAITE, Vyt. ir B. Morkūnų vyr. dukra, be laimėtų "Kiwanis" aukso medaliu už muziki-nius sugebėjimus ir sidabro — už re-torišką, baigdamą "Sacred Heart" mokyklą, laimėjo dar "Catholic Wo-men's League" mokslo stipendiją. Liucija rudenį pradės mokyti St. Jean de Brebeuf gimnazijoje.

E. MILASINĖ gydytojo priežiū-roje gydosi namie.

LIETUVIJOJE MIRĖ a.a. Eleonora Oskaitienė, hamiltoniečio A. Ob-carskio motina.

E. J. BAJORAIČIAI sugrįžo iš Anglijos. Jie buvo nuskrudę į Lon-doną aplankyti savo sūnaus, kuris yra Kanados kariuomenės kapitonas. Ten jis yra nusiūstas kariuomenės vadovybės specialiam kursui.

R. J. PLEINIAI su dukrelėmis iš-vyko 2 savaitėm vasaros atostogų į Wasagą.

LIOTĖ IR JONAS TOLIAI liepos 5 d. buvo susikvietę savo gimines ir bičiulius atšventė 25 metų vedybinio gyvenimo sukakties. Pokylis įvyko Stoney Creek, dirvuose A. Alf. Pa-tamsių namuose. Suvažiuosieji su-kaktuviniams palinkėjo sveikatos, ilgų laimingų metų ir apdovanojo vi-sokių sidabru. L. J. Toliai yra užauginę du sūnus ir dukrą, domisi lietu-viškuoju gyvenimu, yra labai malona-us būdo žmonės ir turi daug drau-gų. Tad visi, ir šias eilutes rašantis, linki jiems dar ilgo, gražaus ir saul-ėto šeimos gyvenimo. K. M.

"GYVATARAS" po labai darbin-gio pavasario sezono ir kelių paskuti-nių pasirodymų karštomis vasaros dienomis pagaliau išsikristė atosto-gų. Paskutinis "Gyvataro" šio sezo-no pasirodymas buvo Toronto Kara-vane lietuvių paviljone "Vilnius" bir-želio 26 d. Gegužės 24 d. "Gyvata-ras" atliko programą "Lion's" suva-žiavime Hamiltono kareivinėse, kur dalyvavo apie 5.000 žmonių. Gegužės 26 d. Vinonoje, puošnioje lenkų sa-lėje "Place Polonaise", Jolanta Jo-kūbynaitė, Anelė Kaminskaitė ir Kęstutis Kaminskas, globojami Irenos Jokūbyniene, demonstravo tau-tininius lietuvių drabužius, audinius ir gintaro dirbinius "Lion's" suvažiavi-mo ponioms. Susidomėjimas buvo la-bai didelis. Birželio 22 d. su kitais lietuviais dalyvavo Gage Parko pro-gramoje Folk Art Council rengia-moje "It's Your Day". — Birželio 2 d. per min. Sidney B. Handelman gautas "Gyvataro" čarteris. — Dr. Leonas Kriaučiūnas iš Čikagos, sveikindamas "Gyvatarą" 25 m. veiklos sukakties proga, prie sveikinimo pridėjo \$100 auką. Nuosirdžiai dėko-jame. — Sekančioje V tautinių šo-kių šventėje, kuri įvyks 1976 m. ru-denį Čikagoje, užregistruotos 3 "Gy-

vataro" grupės: vyresniųjų, jaunes-niųjų šokių ir veteranų. I tautinių šokių mokytojų kursas Dainavoje rugpjūčio 17-24 d.d. užregistruotos ir ruošiasi vykti Jolanta Jokūbynai-tė, Anelė Kaminskaitė ir Aldona Baltakienė. Sekantį darbo sezoną "Gyvataras" ruošiasi pradėti rugpjū-čio gale ir intensyviai ruošti Kana-dos Lietuvių Dienai ir tautinių šokių bei dainų šventei Hamiltone; pla-nuoja taip pat vykti į jaunimo kon-gresą Brazilijoje. Inform.

"AUKURAS" po sunkaus darbo pradėjo atostogas, bet jos neilgai truks, nes ir vėl reikės pradėti naujas repetitijas. Pradėta ruošti Jurgio Jankaus 4 veiksmy drama "Peilio ašmenys". Ona Čerškutė-Spi-dell pradėjo versti šią dramą į ang-lų kalbą. Šioji drama turi būti pa-ruošta iki 1975 m. lapkričio 23 d. Ji bus vaidinama St. Lawrence Cen-tre Toronto daugiakultūriame dra-mos festivalyje. Taip pat jau pa-skirstyti vaidmenys Antano Rūko ko-medijos "Bumbulis ir Dundulis". "Aukuras" yra pakviestas į Filadel-fiją ir į Baltimorę š.m. spalio pra-džioje. E. K.

JONINĖS. Birželio 29 d. DLK Algirdo šaulių kuopa surengė tra-dicines Jonines. Diena buvo karšta, be to, ilgas savaitgalis, kai daugelis išvažiuoja į vasarvietes, bet i medžiotojų ir žūklautojų šaudyklą suvažiuavo gražūs būrelis žmonių. Pa-sveikinti ne tik Jonai ir Jonės, bet ir Petrai, Povilai, Vladi ir Anta-nai. Jiems sugiedota "Ilgiausių me-tų". Virtuvę organizavo šaulių mo-terų vadovė Stasė Petkevičienė. Mė-gėjai galėjo šaudyti. Programą pra-dėjo kuopos pirm. Povilas Kano-pa, primindamas Joninių tradiciją Rambynų kalne. Programą, idomia-iau daruogstis-Kudabienės, atliko M. Kalvaitienė ir E. Kudabienė, jaunie-ji "Aukuro" aktoriai Vilija Juode-lytė, Arūnas Juodelė ir Edis La-buckas. Prie laužo bendrai padainuo-jo, o vakare, giedant Tautos himną, nuleistuos vėliavas. Buvo stambesnių laimikų loterija. Yra vienas neatsi-imtas laimikis. Nr. 95 laimėjo radi-ją. Atsiimti gali iš Alf. Patamsio; tel. 664-5804. Ad.

SLA 72 KUOPOS gegužinės ruo-ša vyksta labai sėkmingai. Iš St. Ca-tharines SLA veikėjas J. Paukštis jau išplatino rekordinį skaičių lote-rijos bilietų. SLA 236 k. veikėja O. Indrelienė iš Toronto išplatino gau-tus bilietus. K. Deksnys, vyr. iš Ha-miltono sėkmingai platina bilietus. Kuopos valdyba jau pasiuntė Pr. ir Alg. Brazilinkams \$100 į Turkiją. Į gegužinę atvyks ir žodį tars savano-ris-kūrijas 2-ju Vyčio kryžių žymū-nas Antanas Sukys su ponis. SLA 236 kuopos nariai iš Toronto taipgi yra pažadėję atvykti į gegužinę ir dalyvauti Brazilinkų pagerbime.

Važiuojant iš Toronto 5-ju keliu, privažiavus 2-ą kelią prie šviesų sukti į dešinę. Pošūkio vietoje bus rodyklės į SLA gegužinę. Ji įvyks liepos 27 d. A. Padolskio sodyboje, 158 Willow St., Paris, Ont.

SLA 72 kuopos valdyba

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavyse namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas "TALKA"

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gynybė ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$6.000.000.

MOKAME UŽ: depozitus (P.C.A.): 6% sutaupus 7½% term. depozitus 1 m. 8½%

IMAME UŽ: asmenines paskolas 12% neklin. turto pask. 10½%

Mesos ir puikūs dešros gaminiai

Skanešiai kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113

• GUELPH LINE prie PROSPECT,
• BURLINGTON — 639-0510
• LLOYD D. JACKSON SQUARE,
• HAMILTON — 525-9641

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

SIMO KUDIRKOS telefoninį po-kalbį su KGB saugumiečiu Petrau-ku Vilniuje ir magnetofono juostelę įrašė Niujorko radijo valandėlės "Laisvės žiburs" vedėjas R. Kezy-s. Pokalbis įvyko prieš keletą savaitių, kai S. Kudirka paskambino Vilniui, norėdamas gauti informaciją apie ten kalintą Sergejų Kovaliovą. Pa-starasis, atrodo, yra kaltinamas "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" platinimu. Jo bute Maskvoje buvo rasta "Kronika" ir amerikietišku laikraščiu. Iš Maskvos jis buvo atvež-tas Vilniui. Šią juostelę Čikagos lie-tuviams transliavo "Margučio" radi-jas. Saugumietis Petrauskas prisipa-žino pažįstas S. Kudirką, bet vengė atsakymų į jo klausimus apie S. Ko-valiovą bylą. Vėliau S. Kudirka ban-dė telefonu pasikalbėti ir su pačiu saugumo viršininku, bet niekas ne-atsiliepė. Vilniaus KGB saugumo te-lefono nr. yra 22730.

PASIKEITIMUS VALSTYBĖS DE-PARTAMENTE praneša JAV LB krašto valdybos ryšininkas Algiman-tas Gureckas. I kitas pareigas per-kelta Baltijos valstybių skyriaus vir-šininką William Shepard laikinai yra pakeitęs David Norman Miller, eko-nominį reikalų pareigūnas pletin-liams R. Europos kraštams. Rugpjū-čio mėnį suolaunę Baltijos valsty-bių skyriaus vadovybę perims Tho-mas Humphrey Gerth, 35 metų am-žiaus pareigūnas. Jis yra baigęs Sy-racuse universitetą 1962 m., tarna-vęs JAV kariuomenėje vyv. leitenan-to laipsniu, Valstybės Departaman-tan išjungęs 1966 m. Pirmuosius diplomatinis žingsnius yra žengęs Pakistane, Meksikoje ir Vengrijoje, kur jam teko būti JAV ambasado-rius patarėju.

KUN. JUSTINAS VASKYS, OFM, birželio 29 ir liepos 6 d. paminėjo 40 metų kunigystės sukaktį. Specia-lus pagerbimas jam buvo surengtas birželio 21 d. Lewistone, Maine. Šiuo metu jis gyvena Green, Maine, va-dovaudamas vietiniam lietuvių pranciš-konų vienuolynui. Gimęs ir moks-lus baigęs Lietuvoje ir Austrijoje, atvyko į JAV-bes. Čia įsai, nugalė-jęs visas klūtis, paruošė kelią lietu-viams pranciškonams tremtiniais ir buvo pranciškono veiklos pradinin-ku bei pirmuoju provincijolu. Jei šiandien lietuviai pranciškoni JAV-se ir Kanadoje yra didelė lietu-viškos veiklos atrama, tai pirmų-ju žingsnių nuopelnai tenka kun. J. Vaskiui, išstvermingam žemaitijos siūni. Linkime jam sveikatingiau-sių metų!

TRADICINIO LIETUVIŲ DIENĄ prel. J. Kučingio vadovaujama Los Angeles šv. Kazimiero parapija su-rengė birželio 22. Ji buvo pradėta pamaldomis, parodyt atidarymu ir už-baigta oficialia bei koncertine daili-mi Marshall gimnazijos auditorijoje. Dalyvių eilėse buvo ir negrų kilmes Los Angeles burmistras T. Bradley, lietuviams taręs trumpą žodį apie tautų laisvę ir taiką. Jam buvo įteik-ta lėlė, papuošta lietuvių tautiniais drabužiais. Koncertinę programą at-liko vietiniai solistai A. Pavasaris, Bi-rutė ir Rimtautas Dabšiai, p. Čeka-nauskienė, pianistė R. Apeikytė, vieš-nia iš Kanados šol. Anita Pakalniš-kytė. Koncerte taipgi dalyvavo ir parapijos choras, vadovaujamas kompoz. Br. Budriūno.

JUNGTINIŲ TAUTŲ surengtoje pasaulinėje moterų konferencijoje Meks'kos sostinėje dalyvavo UBA-BATUNO vicepirm. Elena Kulber-Kulbokienė, deleguota VLKO.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS Čikagos židinio nau-jaja valdyba sudaro: pirm. Vincen-tas Liulevičius, sekr. ir ižd. dr. Biru-tė Miniataitė, nariai dr. Austė Vy-gantienė ir kun. dr. Ignas Urbonas.

HARTFORDO J A U N I M O K L U-BAS surengė šaunią gegužinę Light Grove Parke, East Hartford, Conn. Programą atliko net keturios tauti-nių šokių grupės: Aldonos Staslukė-vičienės vadovaujama "Atėtis" iš New Britain, Antaninos Butolienės vadovaujamas "Ratelis" iš Waterbu-rio, Hartfordo jaunesniųjų grupės su vadove Dalia Dikiene ir vyresniųjų "Aitvaras", turintis tris vadoves — Kotryną Marijošienę, Rūtą Jurkevi-čienę, Aldoną Vitėnaitę.

Venecuela

LIETUVIŲ JAUNIMO STOVYK-LA šiemet truks dvi savaites — rug-pjūčio pabaigoje ir rugsėjo pradžio-ję. Kun. A. Perkumas, SDB, jau vėl gavo salesiečių vasarnamį prie jū-rus. Jaunimui bus sudaryta proga su-žpatinti, pramokti lituanistinių da-lyku.

LIETUVISKA MOKYKLA Karako mieste turi apie 50 mokinių, suskirs-tytų į tris grupes — visai nemoka-nčių lietuvių kalbos, truputį kalban-čių ir sugebančių laisviau išsireikš-ti. Mokytojaunja kun. A. Perkumas, SDB, J. Statkutė - Rosales, p.p. Gu-tauskienė (mokyklos vedėja), Bru-žienė, Domeikienė, dr. V. Dambava,

kuris vyresnio amžiaus mokinius su-pažindina su mūsų tautos kultūra. Mokomasi antradieniais ir penka-dieniais.

Brazilija

SKAUDZIŲJŲ BIRŽELIO IVY-KIŲ minėjimas Mokoje, Sao Paulo priemiestyje, buvo pradėtas klebono kun. P. Daugincio Mišiomis ir pa-mokslu šv. Kazimiero šventovėje. Po pamaldų eilėraščių pyne skaitė A. Petraltis ir kun. P. Daugintis, sa-vo eilėraščių ir vaizdėlių apie Onutę, grįžusią iš Sibiro, — Halina Mošins-kienė. Pagrindiniu kalbėtoju buvo J. Ciuvinskis. Minėjimą patriotinė-mis dainomis papildė Ludo Ralicko vadovaujamas "Aušros" choras. Bra-zilijos Lietuvių Bendruomenė šia proga pasirūpino atitinkamais straipsniais Sao Paulo dienraščiuo-se, o Meldutis Laupinaitis išleido specialų atsišaukimą portugalų kal-ba, smerkiantį sovietų vykdomą taut-žudystę Baltijos kraštuose.

Australija

TRADICINĮ SIBIRINIŲ TREMI-MŲ minėjimą Sydnejuje surengė kun. P. Butkaus vadovaujama Tautos Fondo atstovybė Australijoje. Jis pradėtas kun. P. Butkaus atnaušo-mis Mišiomis ir pritaikytu pamokslu šv. Kazimiero parapijos šventovėje. Pamaldose su savo vėliavomis daly-vavo ramovėnai, skautai ir ateitinin-kai. Giedojo "Dainos" choras, dir-lguojamas vadovo muz. Br. Kiverio. Pamaldos užbaigtos Tautos himnu. Parapijos salėje įvykusiam minėji-me J. P. Kedy skaitė paskaitą "Tau-tybių išlikimas Sovietų Sąjungoje". Savo kūrinius, skirtais šiai progai, minėjimą papildė Marija M. Slavė-nienė ir Juozas Almis Jūragis, N. Valčiūrgytė — ištrauka iš E. Juciū-ties atsiminimų knygos "Pėdos mir-ties zonoje". Minėjimą gražiom dai-nėlėmis užbaigė dvi mažosios dainin-lės Loretta Šarkauskaitė ir Loretta Savickaitė. Minėjimo dalyviai Tautos Fondui suaukojo \$180.

Britanija

PRANESIMĄ APIE BRAZILIJOS LIETUVIŲ Londono lietuviams pa-darys kun. H. Sulcas, atvykęs Brita-nijon liepos mėnesi. Važinėdamas po didžiąsias lietuvių kolonijas, jis renka lėšas Brazilijos lietuvių stu-dentų stipendijoms.

SPORTO IR SOCIALINIO KLUBO metiniam susirinkimui Londone buvo susipažinta su praėjusia veikla ir išrinkta nauja valdyba: pirm. S. Kasparas, vicepirm. J. Parulis, ižd. M. Balčiūnas, nariai — J. Babilius, P. Malasaitis, M. Parulienė, M. Semetienė, I. Laidė, V. O'Brien.

SVORIO KILNOJIMO VARŽYBO-

SE tarp Britanijos ir Maroko britų komandos nariu buvo jaunas lietuvis Laimutis Vymeris, kurio tėvai Jani-na ir Povilas Vymeriai tebe gyvena Bradford. Laimutis Vymeris, už-augęs Bradford, Britanijos koman-doje atstovauja puslengviams svorui. Jis yra baigęs fizikos bei elektron-ių skaitlytu studijas Mančesterio universitete, gyvena prie Londono ir dirba elektroninių skaitlytų analiti-ku.

Vokietija

BALTIEČIŲ KRIKŠČIONIŲ SA-JUNGOS lietuvių sekcija surengė II jaunimo ir kultūrininkų suvažiavimą Bad Godesberge, Annabergo pilyje. Pagrindinė tema buvo skirta meno megei bei darbuotojų bendradar-biavimui. Didelio dėmesio susilaukė liuteronų pastoriaus A. Franzeikto atlikti lietuvių poetų kūrinių verti-mai ir vokiečių kalba. Vertėjas yra gimęs Vokietijoje, bet augęs ir gim-nazija baigęs nepriklausomoje Lietu-voje. Vysk. A. Baranausko "Anykš-čių šilei", V. Krėvės "Silkes", Satri-jos Raganos "Irkos tragedija", P. Jurkaus "Atsklėstas duris" jis yra paskelbęs Lietuvos vokiečių laikra-ščių "Heimatstimme" ("Gimtinių Balsas"). Suvažiavimo dalyvius jis supažindino su daugelio mūsų poetų vokiškais posmais. Paskaita apie M. K. Ciurlionio dailę skaitė dail. A. Krivickas, apie muziką — V. Odinė-nė. A. Hermano referatas buvo skir-tas žemaitiškų vysk. M. Valančiui, lie-tuvių tautos žadintojui. Diskusijoje vysk. dr. A. Deksnys priminė, kad anuomet buvo lietuvių, kurie vysk. M. Valančiui laikė carinės valdžios pataikūnu dėl jo išsilaikymo sosto 25 metus. Vatikane rasti dokumentai betgi liudija, kad vysk. M. Valanči-us sugebėjo apeiti caro valdžią ir duoti tikslias informacijas Apaštaly Sost-ui. Sekmadienio rytą Mišias pilies koplyčioje laikė vysk. dr. A. Deks-nys, asistuojamas prel. dr. P. Celie-šiaus. Suvažiavimo metu įvyksiuose koncertuose dalyvavo iš Berlyno at-vykusi estrados dainininkė Vida Vaitukė - Olchan, pianistė R. Lamp-satytė, fleitistas P. Odinis. Duetų pa-dainavo Br. Gailiūtė - Spies ir kun. K. Senkus. P. Ivinskienė suorganiza-vu lietuvių tautodailės parodą Jauni-mo namų salėje Bad Godesberge.

TRADICINĖ VASARIO 16 GIM-NAZIJOS evangelikų mokinių pava-sarinę išvyką, Petro Versello prane-šimu, šiemet vėl suorganizavo ev. Ilu-teronų dijakonas Fr. Skėrys, gim-nazijos mokytojas. Dalyvių buvo 42, įskaitant skautų, skautiukų, moksleivių ateitininkų, baltiečių krikščionių ir lietuvių jaunimo sąjungos atstovus. Ekskursantai aplankė Mannheim, Ludwigshafeną, susipažino su V. Vo-kietijos daržininkystės paroda Mann-heime ir Herzogenriede.

Adomas ir Filomena Kantautai paruošę anglų kalba "A Lithuanian Bibliography", kuri išleido The University of Alberta Press. Šioje 725 puslapių bibliografijoje viso yra 10.168 įrašai. Joje sutelkta medžiaga, esanti Kanados bei JAV didesnėse bibliotekose. Taigi, ši knyga bus paranki visiems: mokslininkams, studentams ir šiaip besidomintiems Lietuvos praeimi bei visais kitais jos kultūros aspektais. Kantautai atliko neeilinės reikšmės mokslinį darbą. Be bibliografijos jokios studijos mūs laikais nėra įmanomos. Tik bibliografija įgalina surasti ir pasirinkti reikiamą medžiagą.

Adomas Kantautas, bibliotekininkas su magistro laipsniu, dirba vyriausiu bibliografu Alberto universiteto bibliografijoje. Ponia Filomena turi gamtos mokslų magistro laipsnį. Apie bibliografijos atsiradimą šitaip pasakoja Adomas Kantautas.

Alberto universiteto studentai kreipdavosi į mane medžiagos reikalui, kai rašydavo darbus apie Lietuvą ar Baltijos valstybes. Emau telkti bibliografinę medžiagą, surašydamas ją į korteles. Vėliau buvau vieno profesoriaus paprašytas reprezentacinės lietuviškos literatūros sąrašo. Taip susidarė pradinių 300 įrašų. Pagaliau buvau paragintas papildyti surinktąją medžiagą ir paruošti ją knygos forma. Bedirbant paaiškėjo, jog tokios medžiagos gana apstu, tik kilo klausimas kur ją rasti. O tai yra labai svarbu, nes jei knyga neprieinama, tai jos kaip ir nėra.

Atrinkęs 130 bibliotekų, išsiuntinėčiau laiškų su prašymu prisiųsti medžiagos, liečiančios Lietuvą. Per vienerius metus pavyko surinkti reikiamą medžiagą iš daugumos bibliotekų. Gavęs iš Alberto universiteto metus apmokamų atostogų, su žmona aplankėme dar 46 bibliotekas, fotografuodami jos katalogų korteles. Iš anos kelionės šešias savaites išbuvo Vashingtono kongreso biblioteko-

je, lygindami surinktą medžiagą su jos suvestinio katalogo įrašais. Grįžę ėmėme rūšiuoti surinktą medžiagą ir plėsti mūsų turimų kortelių rinkinį.

Šitaip nepretenzingai nusako autorius savo bibliografinio darbo genezę. Šiam darbui Kantautai paskyrė 12 savo gyvenimo metų. Istorinėje perspektyvoje (sakykime, už šimto metų) jų atliktas darbas turės neįkainojamos vertės.

Bibliografija suskirstyta pagal dalykus, remiantis Kongreso bibliotekos rūšiavimo principu, pagal autorius ir pagal knygų, monografijų ar straipsnių antrašinius pavadinimus. Taip pat nurodoma kokiose šiaurės Amerikos bibliotekose tokia medžiaga yra.

Pastabose apie analitinę knygos turinį pažymima, jog tokios rūšies bibliografijoje grožinė literatūra paprastai nėra įtraukiama, bet šiuo atveju padaryta išimtis todėl, kad reprezentacinė lietuvių literatūra S. Amerikoje mažiau žinoma ir kad knygų skaitytojais, ypač lietuviais, turėtų žinių apie šiam kontinentu esamas knygas.

Apie darbą, be abejonės, pasisakys šios srities specialistai. Mėgėjų jis sudaro svarų, patrauklų įspūdį, nors ir pasigendama žina knygų, kurios lyg ir turėjo būti įtrauktos. Jei taip neįvyko, reiškia, kad nė vienoje iš 108 atsiliepusių bibliotekų tokių knygų nėra. Pavyzdžiui, jei kas turi 1936 m. "Sakalo" išleista "Tarpautinių žodžių žodyną", turi bibliografinę retenybę, nes šios knygos S. Amerikos bibliotekose nėra. Nerasime Kantauto knygoje nė pirmos laidos "Dabartinės lietuvių kalbos žodyno", perraduguoto ir išleisto Čikagoje 1962 m. Pasitaiko bibliografijoje antrašinių netikslumų, korektūros klaidų, bet apie tai tikriausiai kalbės šios srities žinovai.

Knygos mylėtojai žinotina, jog ši knyga prieinama visiems, nusiuntus \$10 į The University of Alberta Press, Edmonton, Alta., T6G 2J8. VI. S.

Visada žaliuojanti "Eglutė"

J. NARŪNĖ

Smagi vasara! Mokinuko užtarnautos atostogos pievoje! Tai gražiai pavaizduoja dail. A. Korsakaitė - Sutkuvienė birželio mėn. "Eglutės" viršelyje. Šitaime numeryje matyti keletas visai naujų ir senų autorių.

Pirmame puslapyje a.a. Fausto Kiršos apdainuotas "Nemūnėlis" su priedainiu "Nėr tokiu, kaip tu!" Aleksandras Radžius, kaip tikras mechanikas, pasakoja apie kelionę į Merkurijų. Čia jis parodo daug žinių apie techninį pasirodymą tai kelionei ir taip pat raketėje buvimą drauge su astronautu. Nauja. Idomu. Puikų, labai širdingą eilėrašį Tėvų Dienos proga, parašė Jonas Norkus — "Mano tėtis". Niekad neužmirštamo poeto Balio Sruogos atspausdintas eilėraštas "Lokys". Cituojų vieną posmelį:

Aš — gražuolis,
aš — lokys,
savo ūgio dailumu
visą girią dabinu.
Rusų klasiko Mamino Sibiria-

Lietuvių tautodailės parodoje, kuri buvo surengta "It's Your Day" festivalio proga Hamiltono Gage Parke. Iš kairės: K. Mikšys, KLB Hamiltono apylinkės pirm. L. Skripkutė, stud. R. Kriaučiūnaitė. Nuotr. K. Millerio

Atsiųsta paminėti

Albinas Baranauskas, RUDENYS IR PAVASARIAI arba Užplūvis Pulnievičienės namie ir sveturi. I dalis. Lietuviškos Knygos Klubas. Aplanas dail. V. O. Virkiau. Čikaga 1975 m., 350 psl. Kaina — \$6.

Bronys Raila, PAGUODA. Akimirkinių kronikos 6. Trečia dalis. Viršelio dailininkas — Kostas Jerszskas. Nidos Knygų Klubas nr. 94. London 1975 m., 396 psl. Kaina — \$6.50, kietais viršeliais — \$0.75 daugiau.

Arėjus Vitkauskas, SPINDULIAI IR SESELIAI. Eilės. Išleido Julė Vitkauskienė. Kaunas 1926 m., 64 psl. Perspaudinta 1975 m.

ko "Pasaką apie uodaitę" sulietuvino P. E. Jūtkinantis gyvas vaizdas iš vabzdžių gyvenimo, dailiai papildytas dail. R. Korsakaitės gamtos piešiniais. Dail. Jadvyga Paukštienė gabiai išpuošė redaktorės E. Juknevičienės eilėrašį "Kas". Dail. D. Kizlauskienės gausios iliustracijos pritaikytos apysakai "Kelionė į Merkurijų". Skrajūnė pateikia eilėrašį apie keliaujančią skėtį.

Toliau Bostono lituanistinės mokyklos mokinių rašinėliai "Mūsų kūryba". Jie labai įvairūs. Parašyti nuodirdžiai, pagauančiai. Čia pat ir vaikų paveikslų paroda.

Reikia tik džiaugtis, kad mūsų mažieji gali pasireikšti "Eglutėje" savo kūrybiniais darbais. Didelis tėvėlių apsilaidimas — nenupirkti savo vaikui "Eglutės".

"Eglutė" kiekviename numeryje atkreipia jaunųjų skaitytojų dėmesį į jos organizuojamą lietuvių vaikų piešinių parodą Čikagoje 1975 m. spalio 17-26 d.d.

Pagaliau stilistinis romano išbaigimas. Impresionistinis brailas išsako įvyksiai pagrindinio veikėjo pasimetimą minčių chaoso. Matorės plunksna ne tik taikliai pagauna būdingas detales — ji sugėba, vaizduotės galia, transformuoti ir nebūtinai autoriaus išgyventus dalykus (sakysim, Granados epizodėlis, kur minimas Garcia Lorca sušaudymas) ir iš kitų lūpų patirs dalykus. Kalinių alkis, lūkuravimas išvysti sriubą, pokalbiai apie moteris, morale, intelektualus, politiką — vis tai eilė nuostabių tikslumu atkurtų scenelių. Puiki, sakysim, yra vinjetė, atkurianti jau primirštą anų dienų foną, kai staiga buvo išnėgę paviršium visokie mažaraščiai. Joje vaizduojama, kaip nufotografavus kalinį ir padarius pirštų nuospaudas, sekretorius rengias pildyti klausimų lapą:

"Jis muistosi kėdėje, nervingai baksnodamas rašalinę plunksnakotą. Užrašyti neįprastus jam mano vardą ir pavarde prieirčiai kelių minčių. Bet vargai tik prasidėjo. — "Lytis" — "Vyras" — "Ei, kaip rašoma vyras", klausia sekretorius fotografa. "Su ir y?" Užklausė vien guželi pečiais; aiškiai matyti, kad nežino.

Man jų pagailo. "Su ilgąja i". Bet raštininkas dėso į mane su nepasitikejimu: "Ar tikrai...? Negražu, žinai, šaipytis iš b'edno žmogus..."

XXV (1975). Niujorko tautinių šokių grupės suakutūvins leidiny, redaguotas Kęstučio Cerkelio. Viršelis Albino Elksaus, 24 psl., kaina \$1. Spaudė Tėvų pranciškonų spaus-tuvė Brooklyne, N.Y.

KLB kultūros komisija. Iš kairės ir dešinės: Danutė Mačikūnienė, Ada Petraitienė, Aldona Volungienė, Lina Verbiekaitė, pirm. Elena Kudabienė, Danutė Gutauskienė, Antanas Mingėla, Trūksta Vaclovo Verikaitio. Po pirmojo kultūros darbuotojų suvažiavimo kultūros komisija nutarė 1976 m. gegužės mėn. suruošti plataus masto talentų festivalį — varžybas

Užkalinėti pinučiai arba "Antsnukis"

V. A. JONYNAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Jo stiliaus kaleidoskopiškumą apspėdžia daug dalykų. Autoriaus erudicija, ilgamečių leksikologijos studijų poveikis (G. Matorė profesoriauja Sorbonnoje ir yra paskelbęs eilę kalbotyros darbų žodyno srityje), pagaliau jo įsigilinimas į stambųjų rašytojų — Balzako, Chateaubriando, Marcel Prousto plonybes. Nors pagrindiniam veikėjui autoriui priskiria architekto profesiją, kalbos turtinumas, kalambūry gausa leidžia spėti, kad tos stilistinės priemonės (James Joyce'iniai dalykai pasamones srauto užgaidoms išreikšti) nėra atsiradusios atsitiktinai. Pradžioje varginanti, kiek primenanti A. Skėmos braižą, vaizdų samplaika leidžia pajusti eilę dalykų. Visų pirma, kad humaniškos, tolerantiškos dvasios autoriui neįmanoma žvelgti į vadinamosios Europos Rytų sferos žmones kitaip, kaip į vienos ir tos pačios Europos šeimos narius. Autoriui svetimas rasizmas, nes ir kalbėdamas apie savo kankintojus ar sargus, jis nepaleidžia progos skrupulingai pažymėti kiekvieną žmogiskumo vystelėjimą.

Panašiai kaip A. Skėmos veikaluose — centrinė "La muse-lière" situacija yra iš esmės "vieno ir kitų" situacija. Nieku neprasikaltusio, paprasto žmogaus, patekusio į totalitarinės mašinos krumpliaračius, individo padėtis. Knyga prasideda ir užsibaigia tuo pačiu sakiniu: "Un, deux, trois, quatre, cinq. Cinq pas." — "Un - Deux - Trois - Quatre - Cinq. Il est cinq heures". Pagrindinio veikėjo laukia nauji bandymai. Šįkart Gestapo kalėjimuose.

Nežiūrint dokumentinio pobūdžio, "La muselière" bando išsakyti gilesnę nūdienio pasaulio, pamiršusio grumtis už laisvės idealus, tragediją. Sukūžina totalitarinės robotizacijos akivaizdą. Nėra vien tai ideologinio smūto grėsmė. Pagrindiniam veikėjui lygiai tiek pat nepakeliamas tartytojo puritoniskumas, kaip ir jo sadižmas.

* * *

Pagaliau stilistinis romano išbaigimas. Impresionistinis brailas išsako įvyksiai pagrindinio veikėjo pasimetimą minčių chaoso. Matorės plunksna ne tik taikliai pagauna būdingas detales — ji sugėba, vaizduotės galia, transformuoti ir nebūtinai autoriaus išgyventus dalykus (sakysim, Granados epizodėlis, kur minimas Garcia Lorca sušaudymas) ir iš kitų lūpų patirs dalykus. Kalinių alkis, lūkuravimas išvysti sriubą, pokalbiai apie moteris, morale, intelektualus, politiką — vis tai eilė nuostabių tikslumu atkurtų scenelių. Puiki, sakysim, yra vinjetė, atkurianti jau primirštą anų dienų foną, kai staiga buvo išnėgę paviršium visokie mažaraščiai. Joje vaizduojama, kaip nufotografavus kalinį ir padarius pirštų nuospaudas, sekretorius rengias pildyti klausimų lapą:

"Jis muistosi kėdėje, nervingai baksnodamas rašalinę plunksnakotą. Užrašyti neįprastus jam mano vardą ir pavarde prieirčiai kelių minčių. Bet vargai tik prasidėjo. — "Lytis" — "Vyras" — "Ei, kaip rašoma vyras", klausia sekretorius fotografa. "Su ir y?" Užklausė vien guželi pečiais; aiškiai matyti, kad nežino.

Man jų pagailo. "Su ilgąja i". Bet raštininkas dėso į mane su nepasitikejimu: "Ar tikrai...? Negražu, žinai, šaipytis iš b'edno žmogus..."

* * *

Pagaliau stilistinis romano išbaigimas. Impresionistinis brailas išsako įvyksiai pagrindinio veikėjo pasimetimą minčių chaoso. Matorės plunksna ne tik taikliai pagauna būdingas detales — ji sugėba, vaizduotės galia, transformuoti ir nebūtinai autoriaus išgyventus dalykus (sakysim, Granados epizodėlis, kur minimas Garcia Lorca sušaudymas) ir iš kitų lūpų patirs dalykus. Kalinių alkis, lūkuravimas išvysti sriubą, pokalbiai apie moteris, morale, intelektualus, politiką — vis tai eilė nuostabių tikslumu atkurtų scenelių. Puiki, sakysim, yra vinjetė, atkurianti jau primirštą anų dienų foną, kai staiga buvo išnėgę paviršium visokie mažaraščiai. Joje vaizduojama, kaip nufotografavus kalinį ir padarius pirštų nuospaudas, sekretorius rengias pildyti klausimų lapą:

"Jis muistosi kėdėje, nervingai baksnodamas rašalinę plunksnakotą. Užrašyti neįprastus jam mano vardą ir pavarde prieirčiai kelių minčių. Bet vargai tik prasidėjo. — "Lytis" — "Vyras" — "Ei, kaip rašoma vyras", klausia sekretorius fotografa. "Su ir y?" Užklausė vien guželi pečiais; aiškiai matyti, kad nežino.

Man jų pagailo. "Su ilgąja i". Bet raštininkas dėso į mane su nepasitikejimu: "Ar tikrai...? Negražu, žinai, šaipytis iš b'edno žmogus..."

* * *

Nemažiau judrios ir tikros

yra scenelės, kur bandydamas įsivaizduoti, kas darosi gatvėje, čia pat Saugumo rūmų kaimynystėje. — autorius "mato" įvykius prie Iguos bažnyčios ir Vytauto parke, būtent, praeivius, valkatas ir taip toliau.

Bet pažymėtinais raiškiais ir autentiškai, solženicinišku tikroviškumu skamba kitų kalinių pasakojimai apie Vorkutos, Intos ir kitų stovyklų siaubą.

Autorius turi neginčijamą dovaną trumpom vinjetėm atkurti absurdišką kalėjimų buitį, koncentracinio pasaulio tikrovės nuožnumą. Savaime suprantama, įvykių kaita, trumpalaikiai susitikimai su žmonėmis, neleidžia jam giliau atskleisti personažų vidaus. Bet net ir užbrėžti anglimi kaikiurie jo portretai (Doutovo, Rosenblato) išlieka atmintyje.

Gal kiek daugiau dirbtinumų, sunkiau įtikimų dalykų yra paskutinėje veikalo dalyje, kur pagrindinis veikėjas išpajinioja į pogrindžio veiklą. Nežiūrint

to, vokiečių okupacijos chaotiška buitis vaizduojama įtikinamai ir vaizdžiai. Gal kur kas tikroviškiau, negu eilė lietuviškų knygų, išėjusių tiek šiapus, tiek anapus.

Norėdamas perteikti vietos koloritą, "egzotika" pranciūzams, ar dėl kitų priežasčių G. Matorė nevengia tekste lietuviškų ir rusiškų žodžių. Svetimtautis skaitytojas, žinoma, to nepastebės, bet yra įsivėlę keletas netikslumų. Rašoma sakysim "Sauguma" (Saugumas), "umėdai" (umėdės). Minima, kad išvesti pasivaikščioti kaliniai niūnuoja "Drougoi stran". Aiškiai autorius pamiršo, kad daina vadinasi "Širaka strana maja..." Visa tai mažmožiai, kurie, žinoma, nemenkina G. Matorė kūrinio. Ir kaip literatūrinio veikalo, ir kaip pagarbos mosto tiem, su kuriais jam teko dalintis neviltingi ir duona.

Georges Matorė, LA MUSELIÈRE. UN DÉTENU ÉCOUTE ET RÈVE. La Pensée Universelle, Paris 1975, 320 p.

Tautodailės paroda Otavoje

J. V. DANYS

S.m. birželio 14 - 26 d.d. valstybinio archyvo parodos salėje įvyko Montrealio "Vaivorykštės" projekto rinkinių darbų paroda. Buvo išstatyta apie 40 kilimų, austų įvairiais būdais, 20 juostų, 10 tautinių lėlių, Vilniaus verbų, šiaudinukų (kalėdinių dekoracijų), margučių, miniatūrinių kanklių ir kraičio dėžučių.

Oficialus parodos atidarymas įvyko birželio 18 d. Apylinkės pirm. V. Radžius pasveikino atsilankiusius, o Rasa Lukoševičytė trumpai apibūdino "Vaivorykštės" projekto atsiradimą ir vykdymą.

Senatorius W. C. Carter, parodos globėjas, atidarydamas parodą pasakė kalbą, kurioje palygino lietuvių liaudies meną su jo gimtinės, Newfoundlandijos liaudies menu. Pagyrė rengėjus, Otavos Lietuvių Bendruomenę, Montrealio ir Otavos skaites, Otavos "Folk Arts Council" už parodos surengimą, nes tai yra svarbus įnašas į Kanados kultūrą.

W. Douglas, Kanados identiteto programos vykdytojas, atstovavo ministeriui John Munro, kurio žinioje yra daugiakultūriai reikalai. Jis pabrėžė sėkmingą projekto įvykdymą ir pasiekus vertingus rezultatus.

"Ottawa Folk Arts Council" vardu kalbėjo pirmininkas R. Morris. Visai oficialiai daliai vadovavo Juozas Danyš.

Po oficialios dalies buvo kavutė, parodos apžiūrėjimas, kurio metu "Vaivorykštės" narės teikė paaiškinimus ir demonstravau audimą.

Atidaryme dalyvavo apie 150 asmenų. Be Otavos ir Montrealio lietuvių, buvo gausu kvestinių svečių. Atsilankė pareigūnai iš daugiakultūrinių reikalų departamento, valstybinio archyvo ir muzėjus. Taip pat dalyvavo estų, latvių, ukrainiečių, lenkų, čekų, gudų atstovai.

Valstybinis Žmogaus Muzėjus užsakė 8 tautines lėles, 12 juostų, 6 Vilniaus verbas, 4 kanklytes, 6 kraities dėžuotes, 12 šiaudinukų, 2 mažus kilimus tradicinio audimo ir 2 mažus kilimus gobeleno audimo. Darbai bus panaudoti lietuviško liaudies meno rinkineliui sudarymui, kurie bus siuntinėjami į įvairias Kanados mokyklas.

Gražioje parodų salėje su tinkamu apšvietimu ir specialios vitrinomis gražūs "Vaivorykštės" darbai atrodė labai įspūdingai ir susilaukė daugelio lankytojų pagyrimų.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

KLEVELANDO SKAUTAI IR ATEITININKAI specialiu vakaru pagerbė Stasį Barzduką už jo naująją knygą "Lietuviai savo tautoje, valstybėje, bendruomenėje", skirtą moksleiviams, einantiems Lietuvos keliu. Autoriaus bei jo veiklos pagrindinius bruožus atskleidė "Neringos" tūtininkė v.s. Nijolė Kersnauskaitė. Poezijos ir dainų montažą "Šalis ta Lietuva vadinas", paruoštą Onos Klorytės ir Eglės Giedraitytės, atliko jaunieji deklamatoriai, Ritos Čyvaitės vadovaujamas jaunimo choras su kanklininke U. Stasaite, gitaristais E. Giedraityte ir A. Narbutaičiu. Ištraukas iš naujosios knygos ir Lietuvių Chartos montažą įpnė skaitovas Vytautas Klorys. Pagerbtųjų pradžioje St. Barzdukui jaunimo vardu buvo įteikta Lietuvos žemės, simbolizuojančios ryšį su tėvyne, pabaigoje — A. Mulionienės iš šiaudulų sukurta mozaikinis paveikslas. Po St. Barzduko padėkos žodžio vakaras užbaigtas vaišėmis, kurias paruošė sėdangrės ateitininkės ir vyr. skautų židins. Dalyviai turėjo progą įsigyti autoriaus pasirašytą knygą. Ją yra išleidusi JAV LB su finansine Lietuvių Fondo parama.

KUN. DR. FELIKSAS JUCEVIČIUS parašė ir išleisdino knygą "Mėnas spalvų ir formų žaisme". Joje autorius žvelgia į meną filosofiniu požiūriu ir gildena jį kaip apraišką pasauliui. Paliečiami klausimai: menas ir žodis, kūryba, kūryba ir kūrinys, menas ir dievai, metafizika, mene, menas ir gamta, El Greco ir Goja. Klausimų sprendime autorius reiškiasi kaip savitas mintytojas, panaudojantis gausią literatūrą. Tai jau antroji autoriaus knyga. Pirmoji, išleista 1970 m., pavadinta "Tauta tikrovės ir mito žaisme". Autorius yra suplanavęs ir trečią knygą "Mintis dialektiniame žaisme", kurioje gildins filosofinį gyvenimo aspektą.

"DIRVOS" NOVELĖS 1975 M. KONKURSIUI gauta 17 slapyvardžiais pasirašytų novelių: Adomo Adomaičio "Adomo žaidža", J. Smilgos "Tetos palikimas", D. I. R. "Garbės vartai", Skeptikės "Pralaimėjimas", Pilko Tilvio "Kaip mes ūžem, baliavojom", Kovarnio "Pragaro vartai", Verknės "Tik per mano lavoną", Staselės "Skarelė", Alksnio "Divideimt keturios valandos", Lietuvos laukų ramunės "Sarūnas", Ugniažolės "Padangų karuselė", Samanės "Sunkiais tremties keliais", Braškės "Viena diena pensininkės gyvenime", Pakalnio "Karakaitė Gaudimaitė", Aidužio "Raganos teismas", Žibuoklės "Delfina", Seluvos "Pasaka raudonoje saulėlydyje". Konkursui \$600 premija yra parūpęs mecenatas Simas Kašėlinas. Vertintųjų komisiją sudaro klevelandiečiai Balys Auginas, Vladė Butkienė ir Balys Gaidžiūnas.

SKULPTORIAUS ANTANO MONČIO kūrinių parodą surengė "Le Centre Regional d'Education Populaire" (strumpintai CREP) Paryžiuje (1 rue du Docteur Le Savoureux, 92290 Châtenay - Malabry). Paroda atidaryta liepos 8 d. ir veiks liepos - rugsėjo mėn. Parodos proga išspausdintame informaciniame lapelyje pažymėta, kad A. Mončys yra lietuvis, sukūręs apie 40 kūrinių įvairiomis šventovėmis. Jo kūrinių yra įvairiose muzėjuose. Sio metu skulptorius kuria dvi granitines 3 metrų aukščio figūras Rhodes St. Genės prie Briuselio Belgijoje.

ROMUALDO SPALIO romaną "Mergaitė iš geto" netrukus išleis "Vilties" leidykla. Šį leidinį \$1.000 parėmė Vilties Draugijos vicepirm. dr. Vytautas Dargis. Knyga jau surinkta Klevelande.

M. K. CIURLIONIO MONOGRAFIJA portugalų kalba jau baigė rašyti dvi italų kilmės profesorės Brazilijos Sao Paulo universitete — dr. Franca Cevalli ir dr. Helda Baracco, talkinamos Alfonso D. Petraičio. Knyga pradėdama skaitytoją su M. K. Ciurlioniu supažindinančiu įvadu, užbaigiama išsamią "Zodiako ženklų", "Žiemos" ir "Pasaulio suvėrimo" ciklo analize, kuriai pagrindą sudaro simbolinė interpretacija.

NIUJORKO VYRŲ CHORAS "Perkūnas" veiklos sezoną užbaigė pobūviu Kultūros židinio mažojoje salėje Brooklyne. Algirdo Kačanausko vadovaujama dainų bei meninio žodžio programa atliko choristai, sol. St. Citvaras, kvartetas "Trupinėliai" ir visas "Perkūnas". Ligišiolinė choro vadovybė sudarė: vadovas Vytautas Strolia, jo pavaduotojas V. Daugirdas, pirm. St. Karmazinas, archyvo vedėjas J. Jankus, finansinių reikalų tvarkytojas A. Razgaitis, ūkininkų reikalų — A. Cesnavičius, socialinių — P. Tutinas. Per 12 veiklos metų "Perkūno" choras yra išleides tris savo plokšteles, surengęs 51 koncertą, parūpinę stipendiją savo nariui Petriui Tutinui, dainavimą studijuojančiam pas privatų mokytoją. Susirūpinimą "Perkūno" ateitimi sukėlė vadovo V. Strollos pareiškimas, kad jam teks pasitraukti iš pareigų ir pailsėti, nes tokį poilsį yra įsąkęs gydytojas. Choro vadovybė V. Strolia yra perėmęs prieš aštuonėtą metų iš Čikagos išvykusio Vlodo Baltrušaičio, buvusio Kauno operos solisto. Visi reikšė viltį, kad V. Strolia vėl grįš pas "Perkūną", kai tik su stiprės sveikata. Chorą sveikino Lietuvos gen. konsulas A. Simutis.

KAUNO MEDICINOS INSTITUTO histologijos ir embriologijos katedros prof. dr. Blažiejus Abraitis mirė birželio 17 d. Velionis buvo gimęs 1899 m., medicinos studijas Vytauto D. universitete baigęs 1933 m. Studijas giliną Prahos universitete ir, grįžęs Kauną, apgynė doktorato disertaciją. Histologijos ir embriologijos katedrai pradėjo vadovauti 1939 m. Jo palikimą sudaro apie 40 mokslinių darbų ir keli vadovėliai. Pokaryje prof. dr. B. Abraitis buvo ir Kauno Medicinos Instituto prorektorium mokslo reikalams.

SOVIETŲ SAJUNGOS KULTŪROS MINISTERIJOS premijas už geriausius 1974-75 m. sezono spektaklius vaikams laimėjo Vilniaus "Lėlės" ir Klaipėdos dramos teatral. Vilniečiai premiją gavo už V. Mazuro režisuotą Sigito Gėdos pjesę "Pasaka apie stebuklingą berniuką", klaipėdiečiai — už Kosto Kubilinsko "Molio Motiejuką", pastatytą rež. B. Gražio.

VILNIEČIŲ VYRŲ CHORAS "VARPAS" dviejų dalių koncertu pradėjo IV tarptautinį chorinės muzikos festivalį Prancūzijoje, Tours mieste. Koncertas buvo įrašytas į magnetofono juostą ir sekancija diena transliuota per radiją. "Varpas" festivalio konkurse nedalyvavo, nes jame varžėsi tik mišrios, moterų ir vaikų chorai. Festivalio atidarymą vilniečiai buvo pakviesti kaip tarptautinio konkurso laureatai.

KLEMENSAS GRAUZDĖ, pedagogas, chorų vadovas ir kompozitorius, atšventė amžiaus septiasdešimtmetį. Sukaktuviniukas pačių ryškius savo darbo pėdsakus yra palikęs Klaipėdoje 1946-49 m. kaip muzikinės komedijos ir muzikinio dramos teatro meno vadovas, simfoninių koncertų organizatorius, S. Šimkaus augstesniosios muzikos mokyklos dėstytojas. Jau 21 metus K. Grauzdė dirba pedagoginį darbą Vilniaus konservatorijoje. Ilgus metus jis yra vadovavęs Kauno politechnikos instituto, Vilniaus pedagoginio instituto, Vilniaus inžinerinės statybos instituto chorams. K. Grauzdė taipgi yra sukūręs kelias dešimt dainų chorams, proų kantų, simfoninę pjesę "Mėnesioje", sonatą fortepijonui, kelis kitus smulkesnio pobūdžio instrumentinius kūrinius.

L. BEETHOVENO "ISKILMIN- GIASIS MISIAS" ("Missa solennis"), pirmą kartą suskambėjusias Lietuvoje, Vilniaus filharmonijos salėje atliko P. Bingelio vadovaujamas Kauno choras, Vilniaus operos mezzosopranas N. Ambrazaitytė, bosas V. Kuprys, Maskvos filharmonijos solistai — sopranas T. Sterling, tenoras K. Lisovskis ir J. Domarko diriguojamas Vilniaus filharmonijos simfoninis orkestras.

VILNIAUS KOMPOZITORŲ NAMUOSE įvykusioje naujų kamerinių kūrinių perklausoje V. Bagdono "Improvizacija ir šokį" smuikui su fortepijonu atliko P. Kunca ir E. Ignatavičius, F. Bajoro "Tris interliudus" obojui — J. Rimas, V. Barkausko "Tris satyrinius paveikslėlius" bosui su fortepijonu — Vilniaus operos sol. V. Kuprys ir M. Diamandidi-Kuprienė, A. Bražinskio "Keturi lietuviški smuikų" smuikui ir fortepijonui — smuikininkė U. Jagėlaitė su autorium. Naujuosius kūrinius aptarė J. Karosas, O. Narbutienė, I. Paukštytė, P. Kunca.

"VAGOS" LEIDYKLA netrukus išleis lietuvių senosios muzikos tyrinėtojo Vytauto Jurkšto monografiją apie kun. prof. dr. Zygimantą Liaukminą, SJ, ir jo muzikos vadovėlių parėmė Vilties Draugijos vicepirm. dr. Vytautas Dargis. Knyga jau surinkta Klevelande.

M. K. CIURLIONIO MONOGRAFIJA portugalų kalba jau baigė rašyti dvi italų kilmės profesorės Brazilijos Sao Paulo universitete — dr. Franca Cevalli ir dr. Helda Baracco, talkinamos Alfonso D. Petraičio. Knyga pradėdama skaitytoją su M. K. Ciurlioniu supažindinančiu įvadu, užbaigiama išsamią "Zodiako ženklų", "Žiemos" ir "Pasaulio suvėrimo" ciklo analize, kuriai pagrindą sudaro simbolinė interpretacija.

NIUJORKO VYRŲ CHORAS "Perkūnas" veiklos sezoną užbaigė pobūviu Kultūros židinio mažojoje salėje Brooklyne. Algirdo Kačanausko vadovaujama dainų bei meninio žodžio programa atliko choristai, sol. St. Citvaras, kvartetas "Trupinėliai" ir visas "Perkūnas". Ligišiolinė choro vadovybė sudarė: vadovas Vytautas Strolia, jo pavaduotojas V. Daugirdas, pirm. St. Karmazinas, archyvo vedėjas J. Jankus, finansinių reikalų tvarkytojas A. Razgaitis, ūkininkų reikalų — A. Cesnavičius, socialinių — P. Tutinas. Per 12 veiklos metų "Perkūno" choras yra išleides tris savo plokšteles, surengęs 51 koncertą, parūpinę stipendiją savo nariui Petriui Tutinui, dainavimą studijuojančiam pas privatų mokytoją. Susirūpinimą

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę

visada Jums sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Tel. 532-3400

AKTYVAI — virš 8 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 8½%
Antradieniais 10-3	pensijų s-tas 8¼%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias - savings s-tas 7½%
Ketvirtadieniais 10-7	depozitų - čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10-8	DUODA PASKOLAS:
Šeštadieniais 9-12	asmenines 9½%
Sekmadieniais 9.30-1	nekiln. turto 9½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St W. • Tel. 533-4414

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305 1636 DUNDAS St. W.
ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave.
(tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Sniginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

NUO LŪŠNOS IKI DANGORAIZIO!
Verslo bei pramonės pastatų elektros
įrengimai, priežiūra ir kiti darbai

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 925-7716 Petras Prakas
Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- taupomuosius ląkstus
 - invalidumo pajamas
 - nuosavybės draudą
 - šeimos apsaugą
- Studentų draudos fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas

Canadian Premier Life Raštinė: 363-7881
2 Carlton St., suite 714 Namai: 766-5857

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave. telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityrę specialistai su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylių, sukiti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

McKeough, remdamasis pakitima, kuriuos atnešė federacinis biudžetas. Provincijos metinės išlaidos padidinamos nežymia \$178 milijonų suma. Kadangi federacinės vyriausybės įvestas benzino pabranginimas gali turėti neigiamos įtakos Ontario provincijoje sukoncentruotai automobilių pramonei, beveik visiems naujiems automobiliams panaikinamas 5% provincinis pardavimo mokestis. Kanadiškų automobilių pirkėjai sutauptys apie \$175. Ši nuolaida bus taikoma iki 1975 m. pabaigos. Pirkėjai turės sumokėti minėtą mokestį, bet pinigų atgaus specialiu čekiu iš provincijos išdo. Naujų namų statybai finansuoti paskirta \$30 milijonų suma, kuri neturės didesnės įtakos namų kainoms. Joms sumažinti jau reikia ne milijonų, o milijonų dolerių. Spaudoje pasigirsta vis daugiau balsų, siūlančių statyti mažesnius namus, kad būtų sumažintos jų kainos, siekti sklypų atpigimo. Biudžetinė \$178 milijonų papildą žadame kompensuoti valdinių išlaidų apkarpymu, bet infliacija numatytą deficitą vistic padidins \$100 milijonų iki \$1,76 milijonų. D. McKeough taipgi pabrėžė, kad Ontario provincija nori atsikvėpti bendrų programų su federacine vyriausybe, ypač valstybinės sveikatos draudos, kuriai federacinis ministeris J. Turner metinį savo įnašo didinimą apribojo 14,5%. Ontario provincija nori perimti visas sveikatos draudos išlaidas, jeigu federacinis išdais jai grąžins 17% Ontario gyventojų pajamų mokesčio. J. Turner ši reikalavimą jau atmetė, motyvuodamas visiemis gerai žinomu faktu, kad turtingųjų provincijų pinigais sveikatos drauda yra remiama neturtingose provincijose. Procentiniu požiūriu jos gauna didesnę paramą iš federacinio išdo. Ontario NDP socialistu vadas S. Lewis biudžeto papildą laiko ne ekonominiu, bet politiniu žingsniu, kuriuo W. Davis konservatoriai siekia tvirtesnių pozicijų provincinio parlamento rinkimuose. Paskutiniai viešosios nuomonės tyrimai jau liudija konservatorių populiarumo augimą, nors prieš keletą mėnesių didokū nuosmėjimui pirmavo R. Niksono vadovaujami liberalai.

Politinė arenon vėl nori grįžti 22 metus Newfoundlandiją valdęs liberalų premjeras Joey Smallwood, 75 metų amžiaus, kuris taip pat laikomas ir vienintelio gyvu Kanados federacijos tėvu už šios provincijos prijungimą prie Kanados. J. Smallwood pasitraukė iš liberalų vado pareigų, pralaimėjęs rinkimus F. Moores konservatoriams 1972 m. Naujuoju liberalų vadu buvo išrinktas E. Roberts. 1973 m. J. Smallwood išleido savo autobiografiją "Aš pasirinkau Kanadą". Kadangi jam dabar jau nėra jokios galimybės tapti liberalų vadu, J. Smallwood išteigė naują reformatorių liberalų partiją Newfoundlandijai ir Labradorui. Tai, žinoma, reiškia liberalų rėmėjų suskaldymą sekančiuose provinciniuose rinkimuose, kurie gali įvykti už poros mėnesių. J. Smallwoodui daug kas prikiša perdidelį garbės troškimą, valdymo metais šioje provincijoje praktikuotą tvarkymąsi kaip savo daržę.

• Yra šeimų be lietuviško laikraščio? Atsiųskite jų adresus "T. Žiburių" administracijai — ji siųs keletą numerių susipažinti nemokamai

MEDUS-

reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bitynio: 30 Dewson St.,
Toronto 4, Ont.Eagles Nest
Telefonas 534-0563

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampus Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius —
Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of
Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kapy paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume ne-
skubėdami atlikti visą meniską darbą pagal
pagalvą.Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Vyresniųjų moksleivių ateitininkų stovyklos vadovybė Dainavoje. Pirmoje eilėje iš kairės: D. Narutytė — mergaičių vadovė, V. Sirgedas — ūkvedys, K. Gedrimaitė — mergaičių vadovė, K. Rociūnaitė — meno vadovė; antroje eilėje — kun. J. Sarauskas — kapelionas, L. Kuliavas — sporto vadovas, L. Nykštėnaitė — sporto vadovė, p. Balsienė — gail sesuo, J. Dūnčia — berniukų vadovas; trečioje eilėje: F. Strolia — muzikos mokytojas, L. Mikulionis — komendantas, L. Sidrys — berniukų vadovas. G. Puškorius

SPORTAS

Lietuvaitės triumfas

Danutės Valaitytės laimėjimai Švedijos Stockholme

Malonu buvo skaityti Londono "Free Press" dienraštį, aprašantį Švedijoje vykstančias tarptautines lengvosios atletikos pirmenybes. Visų tų aprašymų antraštės dabino graži Danutės Valaitytės pavardė: "Valaitis antra 800 metrų bėgime, Valaitis antra 1500 metrų bėgime po Larrieu" ir t.t. Valaitytė iš Mount Brydges, esančio Londono, Ont., apylinkėje, pralenkė žymiasias Kanados bėgikas T. Wright, G. Reiser, A. M. Davis ir laimėjo II v. 1500 m bėgime pasekme 4:16.6. Pirmą vietą laimėjo amerikietė Francie Larrieu.

Varžybos vyko Švedijos sostinėje Stockholme, olimpiados stadione, dalyvaujant apie 20,000 žiūrovų. Laikraštis, liepos 1 d. laidoje aprašydamas varžybas, pastebė, kad Valaitytės pasirodymas buvo pats geriausias ("best performance") iš kanadiečių moterų bėgių. Liepos 3 d. laidoje "Free Press" paskelbė žinutę iš Karlstad 800 m bėgimo varžybų ir pabrėžė, kad Valaitytė laimėjo II v. 2:07.6, tik viena sekunde teatsilikusi nuo pirmą vietą laimėjusios švedės Liz Hjalmarson! Tikrai malonu patirti, kad pagaliam turime tarptautinio masto lietuvaite bėgikę! Jos augsta įvertinimą rodo ir tai, kad jos, o ne kitų pirmas vietas laimėjusių kitose atletikos srityse kanadiečių, pavarde buvo parinkta tų aprašymų antraštėms. Netenka abejoti, kad šiuo metu ji yra žymiausia mūsų šalies lengvaatletė. Jau būdama gimnazijoje ji skynė pirmas vietas savo rajone, vėliau pirmavo Ontario provincijoje, po to buvo viena pirmųjų vietų laimėtojų Kanadoje, o

dabar... triumfališkai sužibo tarptautinėje plotmėje! Londono lietuviai nuosirdžiai sveikina mielą Danutę, linkėdami jai tokių pat sėkmes ir ateityje. D. E.

Gerulaičio laimėjimai. Liepos pradžioje Wimbledon, Anglijoje, įvyko "All England" tradicinis metinis turnyras. Vytautas Gerulaitis poroje su amerikiečiu Sandy Mayer nugalėjo Collin Dowdeswall (Rodezija) ir Allan Stone (Australija) 7:5, 8:6, 6:4. Tai pirmas tokio augsto lygio lietuvių laimėjimas lauko tenisininkai.

Nors daug kas pasikeitė, bet Wimbledon per 98 metus tebesilaikoma tradicijų. Čia dar privaloma baltą spalvą, tebera ta pati centrinė aikštelė, kurioje pergalės skynė iškilniais pasaulio lauko tenisininkai. Tebera ir ta pati karališkoji ložė. Iš čia karaliai ir karalienės savo šypsenais pritardavo ir tebepritardavo iškiliam tenisininkų žaidimui. Čia suvažiuoja geriausi pasaulio tenisininkai. Wimbledon laimėjimai yra labiausiai vertinami. Tad galime didžiuotis, kad š.m. Wimbledon laimėtojų tarpe yra ir lietuvis — Vytautas Gerulaitis.

Regina Armonaitė visdėlo yra lietuvaite. Paaikšėjo, kad Toronte yra jai artimų žmonių, kurie ją geriau pažįsta, negu vietiniai pareigūnai. Reginos tėvai gyvena Belleville, Ont., o ji studijuoja Vankuveryje. Kalba ir lietuviškai. Netrukus dalyvaus tinklinio turnyre Toronte.

Danutė Valaitytė dalyvavo lengvosios atletikos rungtynėse Aarhus, Danijoje. Čia 800 m bėgime pirmos atbėgo 4 kanadietės: Joan Wenzel iš Waterloo 2:02.7; Maureen Crowley iš Vankuverio 2:03.6; Abby Hofman iš Toronto 2:03.7 ir Danutė Valaitytė.

Jos laikas nepažymėtas, tačiau atrodo turėtų būti labai arti. Matyt, šioje distancijoje susidarė didelė konkurencija. Prisimintina ir Yvonne Saunders, kuri neseniai šioje distancijoje pasiekė Kanados rekordą — 2:00.1. A. S.

VYČIO ŽINIOS
Antanui Klimui, Vyčio golfinkui ir šaudytojui, netekusiam brolio Cikagoje, reiškiami gilia užuojauta.

Užbaigtųjų pobūvis praėjo pakilioje nuotaikoje. Tai rengėjų Elenos Namikienės ir Jono Karpio nuopelnas. Jaunieji sportininkai už tai jiems nuosirdžiai dėkoja. Tame pobūvyje savo komandą — berniukų B (16 m.) ir jos laimėjimus pristatė jauniausias treneris Paulius Zalnierius. Daugiausia dėmesio susilaukė jaunieji stalo tenisininkai. Jonas Nešukaitis, kuris visus metus atsidėjęs ruošė jaun. stalo tenisininkams, pranešė jų laimėjimus. A klasės individualinėse pirmenybėse po 2-ų ratų laimėtojai berniukų pusėje taip išsirikiavo: 1. P. Tutlys, 2. A. Janušauskas, 3. V. Grabauskas, 4. J. Karpis; B klasėje: 1. G. Grabauskas, 2. L. Azubalis, 3. A. Slapšys, 4. J. Azubalis; mergaitės A: 1. J. Lukoševičiūtė, 2. A. Sinkevičiūtė, 3. L. Janušauskaitė, 4. L. Radzevičiūtė; mergaitės B: 1. L. Padolskiytė, 2. A. Bilkiytė, 3. V. Padolskiytė, 4. R. Slapšytė. Pagal tarptautinės s-gos nuostatus, bronzos medalių egzaminus išlaikė: K. Banelis, A. Janušauskas, J. Karpis, P. Tutlys ir A. Sinkevičiūtė. Jiems visiems Kanados ir JAV stalo teniso meistrė V. Nešukaitytė užkabino bronzos medalius. Specialus medalis paskirtas A. Sinkevičiūtei už taisyklingą servavimą ir bendrą pažangą. Medaliams laimėti normos nėra lengvos. Net ir G. Nešukaitytė tėra išlaikiusi egzaminus tik bronzos ir sidabro medaliams.

Mūsų jaun. stalo tenisininkai sekančiais metais ruošis sidabro medaliams, o kuriems nepavyko — bronzos.

Andrius Klimas, Vyčio krepšininkas ir buvęs lengvaatletis, yra pakviestas teisėjauti 1976 m. olimpinėse žaidynėse. Jam turėtų tekti teisėjauti triušolio varžybose. Fizinio auklėjimo mokytojas dabar ruošiasi šiam darbiui ir dažnai teisėjauja lengv. atletikos varžybose. Vytičiū tenka didelę garbę būti pakviestam tokioms atsakingoms ir augsto lygio

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

PARDAVIMAI HIGH PARK RAJONE

INDIAN RD., atskiras, 9 kambarių, vandeniu šildomas; privatus įvažiavas, dviem automobiliams garažas, atviras mirtgėlius.

INDIAN RD., atskiras, 14 kambarių tributis (triplex), 50' x 200' sklypas, 3 garažai.

GLENDONWYNE ST., atskiras, gražus 7 kambarių namas, 4 kambariai pirmame augšte, platus įvažiavas, garažas. Vienas atviras mirtgėlius.

INDIAN GROVE, atskiras, 14 kambarių, arti Bloor, privatus įvažiavas, didelis sklypas.

SWANSEA, gražus, pilnai modernizuotas 5 kambarių namas per du augštus. Palioka naujus — šaldytuvą, virimo krosnį, plovimo mašiną ir džiovintuvą. Kilimai. Garažas. Prašoma kaina \$49.900.

RONCESVALLES gatvėje, atskiras 12 kambarių dvibutis (duplexas), moderniai įrengtas, vandeniu šildomas; galima naudoti kaimuriams verslams; privatus įvažiavas; greitas pardavimas. Įmokėti apie \$20,000. 9% mirtgėlius.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

AL. GARBENIS

Namų tel. HU 9-1543

STASYS DARGIS

Namų tel. 248-9196

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
8½% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
7½% už taupymo s-tas	9½% už mirtgėlius
8¼% už pensijų planą	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 10 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mirtgėlius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaides, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiai šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonas 532-8723 Toronto, Ontario, M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Tel. 533-5454 Lietuviams daroma NUOLAIDA

YOUNG a. BIGGIN LTD. REALTOR

10 pardavimo įstaigų Toronto rajonuose

Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę, mielai jums patarnaus

VYT. V. GIRDAUSKAS

Patarnaujame nuosavybių pirkimo bei pardavimo reikaluose ir MISSISSAUGA apylinkėje

1576 Bloor St. West • Telefonai: įstaigos: 537-3431
Toronto 165, Ontario • 537-3433

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

971 College St., Toronto 4, Ontario

Telefonas: 533-4363

LIETUVIAI SAVININKAI

Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

R. CHOLKAN & CO. LTD. REALTOR

REAL ESTATE —
GENERAL INSURANCE

KINGSWAY, puikus 5 butų pastatas, 3 ir 2 miegamųjų, didžiuliai kambariai; balkonai išėna į parką; 5 garažai su privačiu įvažiavimu, vienaugščio didumo butai, netoli susisiekimo; apie \$40,000 įmokėti, atvira skola; retai pasitaikantis pirkinys.

ROYAL YORK — BLOOR, gražus 6 kambarių vienaugštis, užbaigtas rūšys su baru, garažas su privačiu įvažiavimu, viena atvira skola.

JANE — BLOOR, apynajus, gražus dvibutis su užbaigtu butu rūšys, gražus kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu, apie \$20,000 įmokėti.

RUNNYMEDE — BLOOR, 7 kambarių, rupių plytų, atskiras namas, kvadratinis planas, vandeniu -alyva šildomas; pilnai užbaigtas rūšys, garažai; šeimininkas išvyksta iš Kanados. Skubus pardavimas.

COLLINGWOOD, puikus, vos pusės metų senumo, 6 didelių kambarių atskiras mūrinis vienaugštis; didžiulis kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu, netoli ežero bei krautuvų, gražus rezidencinis rajonas; prašoma kaina \$57,900 ir viena atvira skola; nepraleiskite geros progos, ypatingai išsiantieji pensjonai.

KINGSWAY, apie \$10,000 įmokėti, 6 kambarių vienaugštis, 2 prausyklos, pilnai užbaigtas rūšys, garažas su privačiu įvažiavimu, netoli susisiekimo.

P. KERBERIS,

2336 Bloor Street West

tel. 763-5555 namų 535-1584

varžybos. Tai turbūt vienintelis lietuvis, kuriam bus patikėtos šios pareigos.

Biuletėnis nr. 5 neseniai išspausdintas. Jį galima gauti pas vytičius. Krepšininkai, vadovaujami brolių Didžbalių, žaidžia W. YMCA ruošiamose krepšinio pirmenybėse. Be jų, šiose pirmenybėse žaidžia Glenys, Duliūnai, Vaičiūnai, Juzėnas, Ignatavičius ir kiti. Pirmenybėse žaidžia 6 komandos ir visi žaidėjai yra išskirstyti. Žaidimas yra augsto lygio, nes pirmenybėse dalyvauja daug universitetų žaidėjų. Krepšinio treniruotės tebevyksta trečiadieniais Anapilio salėje. Į treniruotes daugiausia susirenka vasarai sugrįžę studentai.

Golfo turnyre tesužaistos vienerios rungtynės: A. Banelis vienu tašku nugalėjo J. Zuką. Dar nesužadė pirmojo rato rungtynių golfinkai prašomi neatidėliojant tai padaryti ir duomenis pranešti vadovams — S. Rukšai arba R. Vaitkevičiui. Tollmesnes rungtynes laimėtojų pusėje kai žaisti V. Balsys (B) — A. Banelis, pralaimėtojų — J. Zukas ir A. Klimas. A. S.

SKAITYTOJAI PASISAKO

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

"T2" 25 nr. išspausdintas straipsnis "Nauja Lietuvių Fondo vadovybė", pasirašytas inicialais A. R. Labai malonu, kad KLF vardas garbinamas. Deja, ši kartą minėtasis garbinimas reikalingas paaiškinimo.

Minėtame "T2" nr. rašoma apie \$13.000 pagrindinio kapitalo investavimą į Toronto Lietuvių Namus. "Tokios investacijos tikslumas kėlė abejonių..." Reikia paaiškinti, kad Toronto Lietuvių Namai išpardavę Kanados valdžioje registruotus paskolos laktus (debentures) už \$300.000 (tris šimtus tūkstančių dolerių). Juos išpirkio Kanados lietuviai. Toronto LN moka 8% palūkanų ir kas metai grąžina 10% pagrindinės

sumos. Kanados LF taryba bei valdyba kartu su investicijų komisija vienbalsiai pritarė šiam investavimui. Šiandieną Toronto LN yra "Real Estate Bord" įvertinti virš milijono dolerių, o jų skolos tik pusė to tesiekia. Taigi, Toronto LN stovi ant tvirto pagrindo. Visiems žinoma, kad jie dirba didelį lietuvių darbą. Čia pilna jaunimo: šokių grupės, chorai, mėgėjų teatras, įvairios jaunimo organizacijos, koncertai, lietuviškas knygynas, sekmadieninės pietės, pensininkų klubas, o taip pat didžiausias Kanados lietuvių kredito bankas "Parama".

Kam gi Kanados Lietuvių Fondas įsteigtas? Jo statuto antrame paragrafe pasakyta: "Kanados Lietuvių

Fondas yra įsteigtas ir veikia lietuvių kultūros bei labdaros tikslams remti, skatinti ir ugdyti".

KLF vadovybė iki šiol investavo labai atsargiai. Jo investavimų komisija sudaroma iš patyrusių bei patikimų asmenų. Dėl tų \$13.000 (tryliką tūkstančių dolerių) investacijos neturėtų kilti jokių abejonių.

Dėl įgaliojimų (proxy) vyko ilgos diskusijos. KLF pareigūnai jau yra turėję nemaloną patirtį praeityje. Kai ant betkokio pasirašyto popiergalio "įgaliojimas" asmuo gauja teisę balsuoti, staiga atsiranda tikrasis savininkas ir pareiškia, kad jis nieko neįgaliojęs, ir reikalauja balsavimo kortelės. Tam išvengti, kaip visoje Kanadoje priimta, prie pakvietimo pridedamas spausdintas įgaliojimas (proxy), kuriame tik įgaliojamo asmens pavardė rašoma ir įgaliojancio — pasirašoma. Suvaži-

vime A. Rinkūno buvo siūloma, kad betkoks raštelis turėtų galioti. Buvo balsuojama. Už KLF vadovybės pasiūlymą balsavo per 80% suvažiavimo dalyvių. Tad netiesa, kad ateičiai joks nutarimas nepadarytas.

Dr. A. Pacevičius,

KLF tarybos pirmininkas

NESUTARIMAI IR AUKOS

"T2" 1975 m. birželio 19 d. nr. (laikų skyriuje) K. Cinčius rašo, kad apie veiksnį nesutarimus nereiktų nieko skelbti; kitaip tariant, visai apie tai nerašyti. Jis net "ultimatumą" įteikia veiksniams — aukų neduosias nė vienam veiksniai, kol viršūnės nesutarsiančios.

Būtų gera, kad tos mūsų viršūnės susitartų! Bet jei jos ir nesutaria, neturėtumėm dėl to jaudintis. Utopinės vienybės niekad nepasieksime šioje planetoje! Svarbu, kad tie veiksniai dirba. O jie tikrai dirba — ir

mūsų mėgstamieji, ir nemėgstamieji. Mūsų parama veiksniams yra nepaprastai menka — jiems tenka tik trupiniai nuo gausių mūsų stalų. Amerikos Lietuvių Tarybos metinis biudžetas yra apie \$30.000. Amerikiečių ar kanadiečių panašaus pobūdžio organizacija išleistų tokia suma biuro vedėjo algai. Metinis VLIKO biudžetas yra apie \$50.000. Su tokia suma beveik nieko apčiuopiamesnio negalima padaryti! Priekaištų tiems veiksniams netrūksta, bet stinga mūsų piniginės paramos. Vien tik Kanados ir JAV geros valios lietuviai galėtų kasmet surinkti apie \$500.000 Lietuvos laisvinimo darbui. Su tokia suma būtų jau galima kiek pajudėti.

Gera, kad turime bent keletą veiksnų; nieko blogo, jei tarp jų yra trinties. Visa tai priverčia kiekvieną iš tų veiksnų pasitempti visuose savo užsiėmimuose. Mūsų veiksniai turėtų tik vengti "šiurkščiosios" demokratijos. Tie, kurie maišomės kanadiečių ar amerikiečių politinėje ar visuomeninėje veikloje, tos "šiurkščiosios" demokratijos esame nusikratę. Masės lietuvių negali pakelti jokios kritikos, neina į jokių kompromisų, kitokio nusistatymo ar nuomonės asmenis stengiasi "sumalti ir miltus" ir pan. Amerikiečiai kitiems metais švęs 200 metų demokratijos sukaktį — ir po poros šimtų metų pas mus, JAV-se, demokratija dar nėra pilnai įleidusi šaknų. Mes, lietuviai, demokratijos ragavome tik keletą metų seimų laikais! Nėra ko stebėtis, jei mūsų tarpe demokratijos principams dar beveik nėra vietos.

Puiku, kad "Tėviškes Žiburiai" nesibijo rašyti apie mūsų negalavimus. Jei tik kas mūsų tarpe yra netvarkoje, mūsų spauda turėtų tai visad iškelti. Iš atviresnių laikraščių, kurie drįsta pajudinti aštresnius lietuvių reikalus, yra "Tėviškes Žiburiai" ir "Darbininkas" (JAV-se). Tikrosios demokratijos ir mūsų tarpa tegali atnešti tik atvira ir nepriklausoma spauda.

Neturėtumėm įsivelti priežasčių savo šykštumui pateisinti. Veiksniai susitaria ar nesutaria, o mūsų aukos jiems turėtų nuolat plaukti. Jei nepatinka vienas veiksnys, savo auką skirkime kitam, bet skirkime! Geros valios lietuvis turėtų kasmet skirti bent vienos dienos uždarbį Lietuvos laisvinimo darbui paremti. Aukų sąrašuose turėtų išsnykti 5 ar 10 dolerių aukos, o figūruoti šimtinės ar net tūkstantinės!

Leonardas Valiukas
Los Angeles, Calif., JAV

St. Petersburg, Fla.

P A D E K A

Nuoširdžiai dėkojame Aleksandrai Lukienei už dovanotą jūrų šaulėms vėliavą.

"Palangos" jūrų šaulių kuopa

St. Peterburgo Floridoje jūrų šauliai A. Lukienė ir A. Lukas. A. Lukienė stambia auka įgalino šaulių vėliavos įsigijimą. V. Barauskas

Sibiro tremtis...

(Atkelta iš 4-to psl.)

nam savo gimtąja kalba skaitant atitinkamas ištraukas iš Sv. Rašto. Lietuviams atstovavo kun. dr. V. Skilandzius, o pamokslą sakė latvių pastorius E. Lange. Savo kalboje jis pareiškė nusivylimą laisvojo pasaulio politikais ir spaudos atstovais, kurie visuomet būdavo labai jautrūs Vietnamo ar Cilės įvykiams, bet baltiečių tragediją dažniausiai ignoruodavo ir tebeignoruoja. Apibūdindamas religijos būklę sovietų pavergtuose kraštuose, kalbėtojas savo pamokslą baigė pranašo Izaijo žodžiais: "If you don't believe, you shall not live." Visiems susirinkusiems tai buvo paskatinimas neprarasti tikėjimo ir gyventi viltimi. Pamaldos buvo užbaigtos visų dvasiškų kartu sukalbėta malda ir vėliavų išnešimu. Visom apeigom sklandžiai vadovavo mums labai palankus gimnazijos mokytojas anglikonų kunigas W. Watson.

Po minėjimo parapijos salėje įvyko pasivaišinimas kava ir skanėstais. Čia minėjimo rengėjai artėan susipažino su pamaldose dalyvavusiais dvasiškiais, koncerto atlikusiais menininkais ir kvietiniais svečiais.

Geros reklamos dėka Otavos angliškoje spaudoje ir per vietines radijo stotis į paminėjimą atsilankė nemažas skaičius ne tik baltiečių bei ukrainiečių, bet ir kitų tautybių žmonių. Tai buvo įrodymas, kad mes po keleto dešimčių metų išievojome vis dar neužmirštą sibirinių trėmimų vip

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

MUZ. A. JURGUČIO SEIMA

Maždaug prieš metus iš sovietinės ekskursijos pasitraukė ir laisvėje pasiliko gyventi muz. Aloyzas Jurgutis. Praėjusį rudenį BALFO pastangomis atvykęs į Čikagą, jis aktyviai įsijungė į muzikinę lietuvių veiklą. Jis dabar yra "Dainavos" ansamblio vyr. meno vadovas, talkina muz. A. Stephens studijoje, padėjo Čikagos Lietuvių Operai ruošiantis "Meilės eliksyrą" spektakliams, duoda privačias muzikos pamokas jaunimui. Vos atvykęs į Čikagą, pirmojoje spaudos konferencijoje muz. A. Jurgutis išreiškė viltį, kad po pusmečio ar metų pas jį galės atvažiuoti ir žmona su dukra iš Lietuvos. Tiesa, pastangos buvo didelės, kurių dėka p. Jurgutienė buvo išgelbėta iš kalėjimo, bet laiminga šeimos susijungimo diena vis nesirodė. Viltys labai padidėjo praėjusiomis savaitėmis. Maskvoje lankėsi JAV senatorių grupė. Illinois valstijos senatorius C. Percy, Maskvoje kalbėdamas žydų reikalų, iškėlė ir Jurgučių šeimos susijungimo klausimą. Apie tai rašė didieji Čikagos dienraščiai, minėdami ir Jurgutienės pavarde. Kai reikalsas pasidarė viešas, galbūt ir Jurgučių šeimai ateis šviesioji diena. Jurgutienės ir dukros gebėjimo akcijai talkina specialios komitetas, vadovaujamas S. Kudirkos.

SKAUTŲ EILES NEMAZEJA

Birželio 29 d. Rako miške, Custer, Mich., prasidėjo skautų stovykla. Prie šimtų Čikagos skautų prisijungė ir būrys detroitiečių. Kai liepos 5 d. pavakary didžiam paradiui buvo išrinkti visi stovyklaujantieji, vyresniųjų pranešimai skelbė, kad stovyklauja net 550 skautų. Tai nemažesnis būrys jaunimo, koks būdavo gyvaisiais lietuvių žygyje metais. Keista, liuanistinėse mokylose visur mokinių skaičius mažėja, ypač Kanadoje matome daug mišrių vedybų, tuo tarpu skautų eilės tebėra labai gausios. Jie niekad neskundžia vadovų ar idėjų stoka. Žinoma, jaunimui paaugus, ir akademi-

London, Ontario

mieji bei techniniai darbai buvo atlikti Londono L. Bendruomenės rinkimines komisijos — Edm. Petrauskio, St. Kero ir Ir. Jakubaitės — tuo metu dar nebuvo naujos apylinkės valdybos.

SPECIALUS POSEDIS. Birželio 8, sekmadienį, Londone įvyko seimelio — vietinių organizacijų atstovų, krašto tarybos narių ir rinkiminių komisijos — posėdis. Vietinės apylinkės valdybos sudarymo reikalu. Rinkimines komisijas buvo pateiktos keturios rekomendacijos, bet neprieita prie jų priėmimo ar atmetimo balsavimu. L. Eimanto pasiūlyta valdybos sudėtis buvo vienbalsiai priimta ir palikta visuotiniam susirinkimui patvirtinti š.m. birželio 22 d. B. K.

St. Catharines, Ont.

P A D E K A

Reikiame nuoširdžią padėką klebonui kun. Juvenaliui Liaubai, OFM, už nemokamas patalpas sibirinių trėmimų minėjimui, inž. R. Slavickui iš Wellando už paskaitą, Pr. Norušienei už paskaitą savo kūrinio, skirtą tai progai, R. Zubrickaitei už deklaraciją, p.p. Dauginams ir Zemačiams už gėles prie paminklo, organizacijoms ir tarnybai už dalyvavimą su vėliavomis minėjime.

Apylinkės valdyba

FRANK BARAUSKAS Limited REALTOR

3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8

- Nuosavybių pirkimo ar pardavimo reikalais Jūsų vartojamomis kalbomis padės
- Valteris Drešeris Realtor Mgr. 231-6226
- Helen Bailey (Balčiūnienė) 233-3323
- Arvidas Zakarevičius 233-3323
- Pranas Barauskas, F.R.I. 743-0100

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

- Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
- 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS

S. BROGOWSKY, O.D.
412 RONCESVALLES AVE.
(prie Howard Park Ave.)

Kabineto tel. 531-4251
Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 4 v. p.p.
Vėsenai ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

INSURANCE

Namų — Gyvybės — Automobilių — Komerčiniai
249-2067 WALTER DAUGINIS 249-2883
35 Landron Cres., Weston, Ontario

Vasaros vakarai Queen's Parke

Atvykite su savo šeima, išvykos vakariene ir praleiskite vasaros vakarą poilsiaudami ant Ontario parlamento vejos. Nemokami vasaros koncertai, rengiami kultūros bei pramogų ministerijos, prasidės trečiadienį vakarais 5 v.p.p. Be to, vasaros vakarus ant parlamento rūmų vejos pajavins meno parodos, gimnastikos spektakliai, daugiakultūriai pasirodymai.

Vasaros programa

DATA	LAIKAS	RENGINYS	VIETA
Liepos 17, ketvirtadienį	Vakare	Ontario gimnastų grupė	Queen's Park
Liepos 23, trečiadienį	Vakare	Koncertas	Queen's Park
Liepos 30, trečiadienį	Vakare	Koncertas	Queen's Park
Rugpjūčio 6, trečiadienį	Vakare	Koncertas	Queen's Park
Rugpjūčio 13, trečiadienį	Vakare	Koncertas	Queen's Park
Rugpjūčio 18, pirmadienį	Vakare	Studentų meno paroda	Queen's Park
Rugpjūčio 19, antradienį	Vakare	Meno pamoka	Queen's Park
Rugpjūčio 20, trečiadienį	Vakare	Koncertas	Queen's Park
Rugpjūčio 26, antradienį	Vakaris	Daugiakultūri	Queen's Park
iki rugpjūčio 30, šeštadienio		Ontario šventė	
Rugpjūčio 31, sekmadienį	Visą dieną	Ontario paradas	Ontario Place

Ministry of Culture and Recreation
Robert Welch, Minister
Malcolm Rowan, Deputy Minister

Kanados lietuvių dainų šventė

(Atkelta iš 1-mo psl.)

akustinių atžvilgiu laikoma viena geriausių Amerikos žemyn. Kadangi programa rengiama su tautiniais šokiais, kitos išeities nebuvo. Šokėjams juk reikia ploto. Todėl valdyba dabar turės parūpinti chorui ir J. Lapi- no orkestrui geras garsintuvus, kad tokioji didelė patalpa ne dingtume.

Vasarai baigęs mokytojo darbą gimnazijoje ir paleidęs "Ai-

do" choro mergaites atostogų, sol. V. Verikaitis pats žada turėti labai aktyvią vasarą. Pirmiausia žada vykti su koncertais į P. Ameriką, o paskui dar vienai savaitei į Kennebunkport, Me. Baigdamas pasikalbėjimą, palinkėjęs maloniajam maestro sėkmingų gastrolių ir neuždėdamas sugrįžimo ruošti Kanados lietuvių dainų ir tautinių šokių šventei. K. Mileris

Geltonoji žvaigždė

(Atkelta iš 2-ro psl.)

kitų tautų žmonių. Pabaigoje pridėtas buvusių kacetų žemėlapis. Nuostabu, kad žmonių naikinimo centrai buvo įrengti ne Vokietijoje, bet Lenkijos teritorijoje: Treblinka, Chelmo, Sobibor, Majdanek, Belsec, Auschwitz. Kiti garsieji vokiečių kacetai buvo: Stutthof, Papenburg, Neuengame, Ravensbrück, Sachsenhausen, Bergen-Belsen, Nordhausen, Buchenwald, Grossrosen, Theresienstadt, Flossenbürg, Plaszow, Natzwiller, Landsberg, Dachau, Mauthausen.

Tendencingas ir žemėlapis.

Čia stambiomis linijomis išvestas 1941 m. valstybių sienos, Vilniaus miestas paliktas į rytus nuo Lietuvos, nors 1941 m. Vilnius su nedidele aplinka jau buvo Lietuvos ribose, o pati Lietuva buvo rusų okupuota.

Yra istorikų ir rašytojų, kurie ir po 40 metų vis išleidžia naujas knygas apie žmonių naikinimą Vokietijos nacių kacetuose, bet nėra istorikų, kurie paruoštų knygas apie sovietų kacetus, kuriuose ir dabar tebeinaikina žmones. Apie sovietų kacetų rašo tik tie, kurie patys juose buvo ir pergyveno raudonojo pragaro kančias.

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2224 Dundas Street W.,

Toronto, Ontario

M 6 R 1 X 3

Visais kelionių reikalais

betkur pasauilyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v. r. iki 7 v. v.

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814

2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258

TORONTO, ONTARIO

- UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU —
- NEMOKAMAS PRISTATYMAS —

ĮVAIRŲ SIUNTINIŲ IR DOVANŲ

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu

Dovanos be maitos: Motociklai, sklb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjai gali pirkti prekių specialiose krautuvėse. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirmą pasiteirauti, nes automobilį skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavimų įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ Baltic Exporting Co. 482 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario
IŠTAIGA
Telefonas LE 1-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

TORONTONT

Anapilio žinios

— Aiškinamasi su "Public Trust" įstaiga, kuri perima administruoti be testamentu mirusių asmenų turtą, kad asmenims, palaidotiems Sv. Jono lietuvių kapinėse, kurių turtą globoja minėta įstaiga, būtų gaunama lėšų patstatyti paminklams. Tokių asmenų lietuvių kapinėse yra palaidota gana daug. Asmenys, žiną nepalikusių testamentu palaidotų lietuvių, prašomi pranešti Lietuvos Kankinių parapijos klebonijai, kad kartu būtų pristatytas sąrašas "Public Trust" įstaigai.

— Dėl nesklaidumų su autobusų bendrove, vežančia maldininkus sekmadieniais iš Islingtono stoties į Anapilį, nuo praėjusio sekmadienio susitarta su kita bendrove, būtent, su Mississaugos katalikų mokyklų vadovybos samdoma "Norton" bendrove (telefonas 275-1615). Jos autobusas turi 60 vietų ir gerokai pigesnis už anos bendrovės. Autobusas sekmadieniais Islington stotyje lauks lietuvių iki 10.30 v.r. ir grąžins iš Anapilio 12.30 v.

— Liepos 14 d. lietuvių kapinėse palaidotas a.a. Aleksandras Spudas. Velionies artimiesiems nuosirdi užuojauta.

— Wasagoje Gerojo Ganytojo stovyklavietės patalpose, kur laikomos kas sekmadienį lietuviškos pamaldos, pertvarkomas apšvietimas. Darbą talkos būdu atlieka J. Nacevičius.

— Pamaldos: šį šeštadienį 7.30 v.r. už a.a. Joną Beržinską, 8 v.r. už a.a. Elžbietą Gecevičienę; sekmadienį: Anapilyje—10 v.r. už a.a. Kotryną Monkevičienę, 11 v.r. už a.a. Kazimierą Pundzių; Wasagoje: 10 v.r. už a.a. A. Balčiūnienę ir 11 v.r. už Vasiliauskų šeimos mirusius.

Lietuvių Namų žinios

— Nevienas vasarotojų telefonų ir asmeniška teiraujasi, kas atsitiko, kad L. Namų praėjusios savaitės popietėje dalyvavo tik 112 asmenų. Apie tai esą skaitė spaudoje (taip buvo pranešta LN pareigūnų telefonu "T2"). Turime pranešti, kad spaudon, matyti, per klaidą pakliuvo neteisingas skaičius. Liepos 6 d. popietėje LN dalyvavo per 200 asmenų, iš kurių 148 suvalgė pilnus pietus, o kiti atėjo susitikti bičiulių, išgerti kavos ir pasinėkuoti. Praėjusio sekmadienio popietėje dalyvavo apie 250 asmenų, 185 suvalgė pilnus pietus. Dalyvių tarpe buvo daug iš JAV ir tolimesnių Kanados vietovių. Svečiai labai dėmėjoši Lietuvių Namais. Keturių grupės svečių LN pareigūnų buvo pervestos per visas patalpas.

Svetainėje "Lokys" valgytojų skaičius pamažu didėja. Pereitę savaitę kas dieną "Lokyje" valgė vidutiniškai 38 asmenys. Jiems prie stalų aptarnauti reikalingos mergaitės nejaunesnės kaip 18 metų amžiaus. Darbas apmokamas. Suintereuos prašomos kreiptis į LN raštine arba skambinti telefonu 533-9030.

— Yra nusiskundimų, kad svetainėje "Lokys" aptarnaujantis staltiesis gėrimais yra atidavęs neteisingą gražą. Kilus nesusipratimui dėl gražos, svečiai prašomi apie tai pranešti tuojau baro vedėjui — ta problema bus išspręsta vietoje. Lengva suprasti, kad vėliau toks nesusipratimas išspręsti neįmanomas.

— LN vis dar reikia vieno žmogaus autoaiškštės priežiūrai. Tam darbininkas tinka ir pensininkas. Darbas atlyginamas. Suinteresuoti prašomi kreiptis pas Raitę Martyną autoaiškštėje, Dorval gatvėje prieš LN, nuo 12 v.p.p.

— Praeitą savaitę LN nario įnašus įmokėjo: Barakauskas Julius ir Birgelis Juozas po \$100, Simonaitis Janina \$10, mirusio nario Baltrušaičio Antano įnašas \$100 pagal palikimą pervestas Piečaitienei Silvijai.

NATURALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA, 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R. M. Npt. R. N. A.

FOTOGRAFIJAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarydvi tel. 534-5615.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytinių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

LIETUVIS ATLIEKA visus namų dažymo darbus iš lauko. Tel. 535-2581. Skambinti po 5 v.p.p. ir klausiti Joe.

BARONESSA Beauty Salon

Sovininė Alė Kerberienė
2265 Bloor St. W.
kampas Bloor-Durle gatvių
Telefonas 762-4252

Įvairaus stiliaus susukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Liepos 14 d. iš mūsų šventovės palaidotas dr. Aleksandras Spudas; sūnūs Eugenijui ir dr. Aleksandrui, jų šeimos ir artimiesiems reikiame nuosirdžiai užuojauta.

— Santuokai rengiasi: Birutė K. Stosiūnaitė ir Lawrence D. Guest; Jonas Zabulionis ir Emilija Krauskaitė.

— Pakeista sekmadienio Mišių tvarka: vietoj 11.15 v. Mišios laikomos 11.30 v. ir vietoj 7 v. vakaro — laikomos 8.30 v.v.

— Mišios pranciškonų stovyklavietėje N. Wasago laikomos sekmadieniais 11 v.r.

— Sventovės atnaujinimo komitetas, susidedantis iš pirmininko Aloyzo Kuolo ir narių — C. Jonio, V. Biretos, St. Prakapo, posėdžiavo su architektu A. Kulpa. Nuspręsta projekto vykdyti dalimis, pradedant nuo ventiliacijos, kurią žadama įvesti šią vasarą. Sventovės atnaujinimo vajus vyksta toliau, prisidedant vis naujiems aukotojams.

— Lankėsi kun. J. Borevičius, SJ, Čikagos jėzuitų vyresnysis, grįždamas iš šaulių stovyklos, kur laikė pamaldas.

— Aušros stovykla jau įpusėjo. Stovyklauja apie 60 berniukų ir mergaičių. Komendantu yra Algis Cepas, dvasios vadu — kun. Eugenijus Jurgaitis, OFM, berniukų vadovu — A. Jemelūnas, mergaičių — R. Ginotienė, ūkvedžiū — K. Sapockinas; virėjos: B. Greičiūnienė, O. Drasutienė, E. Kryvienė, J. Vitkinienė; sporto vadovai — Andrius Kaknevičius ir Andrius Stonkus, jaun. mergaičių vadovės — B. Nakrošaitė ir D. Kryžauskaitė, programų vadovė — R. Ratavičiūtė, dainavimo mokytoja — V. Petrašiūnaitė, gall. sesuo — Elena Kriščiūnaitė. Stovykla baigsis liepos 19, šeštadienį po pietų.

— Ateitininkų stovykla prasidės liepos 20 d. 11 v. Mišiomis. Registruotis par. raštineje.

— Yra progą paatostogauti mūsų stovyklavietėje suaugusiems ir šeimoms rugpjūčio 2-16 d.d. Kreiptis į V. Tasecką tel. 535-6659.

— Mišios šeštad., 8 v. — už Vladą Giedriką; 8.30 v. — už Liudą Racevičių, užpr. O. V. Juodišį; 9 v. — už Pijų ir Nataliją Sarūnus, užpr. J. J. Sarūną; 9.50 v. — už Praną Trukanavičių, užpr. B. Trukanavičius; sekmad., 8 v. — už P. Lukošiaus šeimos mirusius, užpr. P. Lukošiaus; 9 v. — už Marcelę ir Juozą Zakšauskus, užpr. A. Zakienės; 10 v. — už prel. Aleksandrą Arminą, užpr. Aug. Pranckevičiaus; 11.30 v. — už Antaną Balnį, užpr. E. G. Kuchalskių; 8.30 v.v. — už Mariją Bumbulienę, užpr. M. Kuznickienę.

A.a. dr. Aleksandras Spudas, 85 metų amžiaus, mirė Toronte liepos 11 d. Palaidotas liepos 14 d. lietuvių kapinėse. Velionis dirbo Lietuvoje kaip gydytojas daugiausia Kuršėnuose. Karo metu pasitraukęs Vokietijon ilgesnį laiką dirbo Fuldoje. Atvykęs Kanadon, gyveno pas sūnų kaip pensininkas. Jo žmona jau seniau mirė Vokietijoje. Toronte gyvena du velionies sūnūs — Eugenijus ir Aleksandras su šeimomis. Jiedu ir rūpinosi laidotuviemis. Aleksandras, jn., taip pat yra gydytojas, baigęs medicinos mokslus Vokietijoje. Jis yra Kanados Lietuvių Gydytojų Dr-jos narys. Kapinėse lietuvių gydytojų vardų atsisveikinimo kalbą pasakė dr. Ant. Pacevičius. Laidotuvių dalyviai užkandžiams buvo pakviesti į velionies sūnaus Eugenijaus rezidenciją.

Danutė Fidlerienė muzikos mokykloje Mėlynosiuose Kalnuose prie Collingwoodo dėsto dviejų savaitių vasaros mokyklos muzikos kursą.

Svečiai. Vasaros atostogų progą Anapilį ir "T. Žiburius" apilanko svečiai bei viešnios iš įvairių vietovių. Praėjusią savaitę lankėsi Viktoras Baranauskas, jūrų šaulių veikėjas iš St. Petersburgo, Floridoje. Jis yra gimęs Venecueloje, augęs Kanadoje (Toronte), bet gerai kalba lietuviškai. Nuo 1965 m. gyvena Floridoje, kur yra įsigijęs turistinių nuosavybių. Jo žmona yra prancūzė, bet išmokusi lietuviškai ir dalyvauja šaulių veikloje. V. Baranauskas lankymosi progą užsisakė "T2".

— Grįždamas iš RLK Susivienijimo seimo Atlantic City, užsuko į Torontą Stasys Garliuskas, gyvenęs Detroito. Jis yra tenyškio lietuvių radio klubo veikėjas ir programų paruošėjas. "Lietuviško Balso" radio programa transliuojama kiekvieno sekmadienio rytą. Siemet jau sueina 30 metų. — Juozas Petkūnas iš Racine, apžiūrėjęs visus įrengimus, paliko 10 aukų spaudai. Jis yra nuolatinis "T2" skaitytojas. — Iš Čikagos lankėsi "Draugo" moterų skyriaus red. P. Semėnienė ir sol. p. Kriškauskienė, lydimos torontieškos p. Lapienės.

Moksleivių ateitininkų stovykla Wasagoje prasidės sekmadienį, liepos 20. Registracija — tuojau po 11 v. pamaldų. Mokestis: \$40 į savaitę už pirmą vaiką, \$35 — antrą, \$30 — trečią.

Tėvų komitetas

— "Atžalyno" vadovės S. Martinkutės jungtuvės su Romu Leparsku numatytos rugpjūčio 23 d. Jungtinių apeigas atliks kun. V. Martinkus, nuotakos tėvelio brolis, kuris atvyks į Torontą iš Providence, R.I. Ten jis klebonauja lietuvių parapijoje. Ilgą laiką buvo BALFo pirmininku.

Daugiakultūrė programa bus atliekama aikštėje prie Ontario parlamento rūmų paskutinę rugpjūčio savaitę vakarais. Ontario Diena bus rugpjūčio 31 d. Ontario Place. Šias iškilmes ir programą organizuoja Ontario kultūros bei pramogų ministerija. Dalyvaus įvairių tautybų meno grupės, priklausiančios etninio meno tarybai. Apie lietuvių dalyvavimą kol kas nėra žinių.

Siuntinių įstaiga "Baltic Exporting Co." bus uždaryta dėl vasaros atostogų nuo liepos 19 iki rugpjūčio 9 d. imtinai.

Dail. T. Valius, baigęs vasaros kurso paskaitas Toronto universitete, išvyko atostogų į savo vasarietę Akmene, netoli Toronto. Neseniai jis dalyvavo velionies Putname, Conn., kur buvo surengtas supažindinimas su lietuviškąja laida jo monografijos. Praėjusiais ir šiais metais dail. T. Valius dalyvavo įvairiose parodose. "Canadian Society of Graphic Art" Londone, Ont., 1974 m. gruodyje surengė parodą, kuriai buvo atrinkti 62 kūrinių iš 436 darbų įvairių dailininkų. Ten buvo išstatyta jo Paryžiuje daryta spalvota litografija "Zemaitija L. L." Waterloo-unto meno galerijoje 1975 m. kovo mėnesį buvo surengta medžio raizinių atspaudų paroda. Jūn buvo pakviesta 10 Kanados dailininkų. Dail.T. Valiaus buvo išstatyta 10 medžio raizinių. Kanados grafikos paroda buvo surengta Brant meno galerijoje 1975 m. balandžio-gegužės mėnesį. Iš 850 darbų, kuriuos atsiuntė 400 dailininkų, parodai vertintųjų komisija atrinko 80 kūrinių, jų tarpe T. Valiaus spalvotą litografiją "Paskutinis rytas", padarytą Paryžiuje 1974 m. Visų trijų parodų programa buvo išleisti katalogai su kiekviena dalyvio išspausdintais kūrniais.

"Aušros Vartų" skaučių tunto "Sutartinės" stovyklavietės iš Rako stovyklavietės Mičigano valstijoje atsiuntė "T. Žiburiams" gražų sveikinimą, pasirašytą stovyklavietų ir kviečiantį aplankyti jų stovyklą bei pritariantį sutartinei jų dainai. "T. Ž." dėkoja už malonų sveikinimą ir linki sesėm toliau skleistį lietuviškos sutartinės dvasią.

Gimtadienio progą kaip dovaną užsakė "T. Žiburius" p.p. Lumbyji šeima A. Kraujalienei St. Petersburgo, Floridoje.

Žurnalo "Motėris" jau išėjo 1975 m. gegužės - birželio nr. Jame yra straipsniai S. Vilkauskos, P. Gaučio, R. Raslavičienės, D. Petrutytės, A. Saulaičio. Be to, skyriai — knygų recenzijos, šeima ir auklėjimas, sveikata, moterys pasaulyje, mada ir grožis, šeiminiųjų kampelis. Žurnalas gausiai iliustruotas. Redaguoja — N. Kulpačiūnė, administruoja — Br. Pabedinskienė, leidžia — Kanados Lietuvių Katalikų Draugija.

Naujų knygų leidyba rūpinasi spaudos įmonė "Lithuanica Graphics", vadovaujama Jono Enskaičio. Prie jos sudarytas "Lietuvių Spaudos Centras", kuriuo daugiausia rūpinasi Pranas Enskaitis. Jis platina jau išleistas knygas ir rūpinasi naujų išleidimu. Iš atsiųstos informacijos matyti, kad numatytos išleisti šios knygos: M. Aukštaitės romanas "Ant marių krašto", A. Klajūno "Requiem", J. Burkaus "Du dvasinių būtybių pasauliai", P. Melniko "Western universitete neramų", J. Kaributo "Teatrinio vargo kelias", Pr. Enskaičio "Rūtos ir lelijos", B. Milišiaus "Svetimą naudą vėjai gauda". Apie šiuos leidinius yra išspausdinta platesnė informacija. Ji gaunama šiuo adresu: Lietuvių Spaudos Centras, 311 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reikia džiaugtis šia nauja iniciatyva spaudos srityje. Tikėtai kyla klausimas, ar ne perdaug pretenzingas leidyklos pavadinimas? Be to, leidžiant knygas, reikėtų geresnės atrankos. Tikimasi, kad planuojamos išleisti knygos bus ir techniškai gražiai apipavidalintos.

Jonas ir Juzė Kriščiūnai

Šv. Marijos Fatimos statula

TORONTE bus išstatyta pagarbiniui š.m. rugpjūčio 1, 2, 3 dienomis Immaculate Heart of Mary šventovėje, (131 Birchmount Rd. & Danforth Ave., tel. 691-6968),

Vaziuoti Bloor St. požeminiu iki Main St. ir imti autobusą Cliffsde 20. Maldininkų grupė

penktadienį, rugpjūčio 1 d., 7.30 v. v., bus procesija, Rožinis, šv. Mišios;

šeštadienį, rugpjūčio 2 d. (pirmas mėnesio šeštadienis): šv. Mišios 6.30 v. v.; po šv. Mišių Sventčiausias bus išstatytas naktinei adoracijai iki ryto;

sekmadienį, rugpjūčio 3 d., 8 v. vak., specialus palaiminimas ligoniams.

Si šventovė atdara 24 val. į parą ir įvesta registruota adoracija. Kiekvieną pirmąjį mėnesio šeštadienį šv. Mišios — 6.30 v. v. Sventčiausias būna išstatytas per naktį iki ryto.

A+A

dr. Aleksandras Spudas,

sulaukęs 85 metų amžiaus, mirė 1975 metų liepos 11 dieną Toronte. Palaidotas lietuvių Šv. Jono kapinėse Mississaugoje 1975 m. liepos 14 dieną.

Šią gedulo žinią pranešame visiems Velionies pažįstamiems Kanadoje ir kituose kraštuose.

Nuliūdę sūnūs:

Eugenijus Spudas ir
dr. Aleksandras Spudas, jn.,
su šeimomis

Saulių sąjungos stovykloje, kuri buvo surengta N. Wasagoj liepos 3-6 d.d., šalia pramoginės dalies — lauko, banketo ir pan. — buvo ir kultūrinė bei organizacinė programa. Paskaitą apie šaulių paskirtį išeivijoje, ateities uždavinius skaitė K. Miklovaitis iš Čikagos. Veiklos stiprinimą bei plėtimą, jos linkmę gvildeno J. Šiaučulis iš Montrealio. Be kitko, jis kėlė mintį steigti specialų šaulių fondą savajai veiklai remti. Kun. J. Borevičius, SJ, sekmadienio pamoksle priminė reikalą viešingos veiklos visos išeivijos mastu. Meninę programą atliko: dueto dainininkai E. Rotkis ir D. Rotkienė-Remeikytė, teatro "Aitvaras" aktorai — A. Biškevičienė (skaitė pasaką "Eglė žalčių karalienė"), L. Nakrošienė, S. Ramanauskas, R. Ginotienė, V. Balčiūnaitė, D. Jokūbaitė. Pastarieji suvaidino ištrauką iš "Generacijų medžio". A. Sutkaitis eilėmis dėstė savo mintis apie vėsk. M. Valančių ir M. K. Čiurlionį. Buvo ir humoristinių dalykų. P. Petruskas ir D. Vaičiūnas atliko "Ventrikių lizdą". Laužui vadovavo muz. A. Mikulskis. Stovyklavietės šaulius sveikino KLB pirm. J. R. Simanavičius. Stovyklos metu šaulių s-gos centro valdyba posėdžiavo ir aptarė organizacinės reikalus, ypač sekančio suvažiavimo, kuris numatytas Toronte.

Stasys Telšinkas jau trečią savaitę guli be sąmonės, kraują išsiliejus galvoje, Generalinėje Toronte ligoninėje.

Graikas Konstantinas Boulis, 25 m. amžiaus, prieš septynerius metus pabėgęs nuo prekybos laivo Halifaxe, tapo milijonieriumi. Dabar jis yra "Submarine" b-vės reikalų vedėjas ir narys, uždirbęs į metus \$175.000. Pradžioje slapstėsi Halifaxe, vėliau persikėlė į Torontą, kur išmoko anglų kalbą ir ėmėsi plėsti "Submarine" restoranų tinklą. Dabar jų yra 85. Dirbdamas kovojo už teisę pasilikti Kanadoje, nes imigracijos pareigūnai susekė ir įteikė deportacijos įsakymą. Byla pasiekė net aukščiausiąjį Kanados teismą, bet laimėti nepavyko. Kai vedė kanadietę, susidarė nauja padėtis — žmona tapo jo globėja. Imigracijos pareigūnai paaiškino, kad žmona galės savo vyrą iškviesti, jei paklus deportacijos įsakymui ir išvyks iš Kanados. K. Boulis gavo vizą į JAV-es, o iš ten po dviejų savaičių gavo leidimą grįžti Kanadon kaip imigrantas.

P A D E K A

Nuosirdžiai dėkojame už mums suroštą mūsų vedybinio gyvenimo 25 metų sukakties paminėjimą: rengėjams, dalyviams, iš toli atvykusiems giminėms. Dėkojame visiems už gražias dovanas bei nuosirdžius linkėjimus —

Jonas ir Juzė Kriščiūnai

Ontario meno taryba — vyriausybės institucija šiais biudžetinėmis metais paskyrė 7 mil. dol. meno reikalmams. Tarybos pirm. Frank F. McEachren š.m. birželio 26 d. pranešė, kad pastaruoju metu paskirstyta \$3.-226,417 paskirime asmenim ir organizacijom 44 vietovėse. Tai parama teatrui, šokiui, literatūrai, vaizdiniam menui, muzikai, filmui, fotografijai ir specialiam projektam. Norint gauti paramos meno bei kultūros projektams, reikia kreiptis: Ontario Arts Council, 151 Bloor St. W., Toronto, Ont. M5S 1T6. Tel. 961-1660. Informacijos pareigūnas — Joe Lewis.

Kanados Čekoslovakų Dienoje, be jau anksčiau minėtų lietuvių pareigūnų, dalyvavo Giliaras Urbonas, kaip laikraščio "Speak-Up" atstovas, ir dr. J. Kaškelis, kaip ABN organizacijos atstovas.

Lenkų laikraštis Związkowiec, spausdinamas Toronte, 54 nr. aprašydama A. Solženicino lankymąsi JAV-se, pastebėjo, kad jis po banketo Vašingtone, kuriame dalyvaudė atsisakė prez. Fordas, susitikio su Simu Kudirka ir rusų kilmės amerikiečiu Aleksandru Dolguninu. Su pastaruoju Solženicinas buvo kurį laiką viename sovietų lageryje. Kitų šaltinių žiniomis, A. Solženicinas su S. Kudirka kalbėjosi apie dvi valandas.

P A D E K A

Nuosirdžiai dėkoju už suruoštą tokių gražų mergvakarių, žengiant man į vedybinį gyvenimą. Ypatingai dėkoju rengėjams už įdėtą didelį darbą bei ruošiant ir už tokias puikias vaišes bei dovanas. Ačiū visoms viešioms už atsilankymą, taipgi negalėjusioms dalyvauti, už tokį gražų kraštą. Siš mergvakaris liks man gražiu prisiminimu visą gyvenimą. Jums visoms labai dėkinga —

Dana Zabaitė

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY
Darbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

PLUMBING and HEATING
J. LISIAUSKAS
valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius vamzdžių ir apšildymo darbus.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH.136. Tel.532-5191

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvius)
Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gounami kontakto lęšiai (contact lenses).

MONTREALque

Moksleivių ateitininkų stovykla prie Lac Sylver ežero prasidėjo liepos 20 d. Programoms vadovauja patyrę vadovai-vės: Elenutė Razgaitė iš Klevelando, stud. Linas Mikulionis iš Detroito, Rima Tekutyte, Dana Styraitė, J. Adomoniene — iš Montrealio.

Skautų-čių stovykla "Baltijoje" prasidės liepos 26 d. ir baigsis rugpjūčio 10 d. Stovyklos mokestis: 1 savaitė 1 stovyklautojui \$40, 2 stovyklautojam — \$70, 3 — \$100, 4 — \$125; 2 savaitė: 1 stovyklautojui — \$70, 2 stovyklautojam — \$125, 3 — \$180, 4 — 200. Sesių stabas: Irena Danytė iš Otavos, Audronė Jonelytė, Elė Jurgutienė, Rasa Lukoševičiūtė, Audra Žiurkevičiūtė, Brolių stabas: Rimas Ališauskas, Gintaras Nagys, Romas Otto, Romas Verbyla. Selmininkė — n. Kasperavičienė, pagalbininkė — v. Mylienė. Informacija ir registracija: Elė Jurgutienė

Montrealio skautai "Baltijos" stovyklavietėje. Ir šiemet ten pat skautai - tės stovyklaus liepos 26 — rugpjūčio 10 d.d.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA. Tel. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6.0%	Asmenines	10.5%
Taupomąsias s-tas	8.0%	Nekiln. turto	10.25%
Term. ind. 1 m.	8.0%	Čekių kredito	12.0%
Term. ind. 2 m.	8.5%	Investicines nuo	10.75%
Term. ind. 3 m.	9.0%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės opdr. iki \$10,000 už paskolas sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907 A Rosemont Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

TORONTONT

PRISIKELIMO PARAPIJOS

KREDITO KOOPERATYVAS š.m. pirmąjį pusmetį užbaigė su \$8,346,324.00 balansu. Aktyvai per šešis mėnesius prididėjo \$1.-214,062.00. Svarbesnės š.m. birželio 30 d. balanso pozicijos: kasa ir sąskaitos bankuose — \$862,562.00, investicijos \$1,737,638.00, išduotos paskolos — \$5,644,300.00, narių santaupos — \$8.-065,660.00, rezervai — \$151,251.00. Pamųjų gauta \$326,606.00, išlaidų buvo \$318,286.00. Grynas šių metų pelnas — \$8.-520.00. Nariams iš